

nota

Handreiking CNI

Douane Landelijk Kantoor
afdeling Handhavingsbeleid

Laan op Zuid 45
3072 DB Rotterdam
www.douane.nl

Datum
7 september 2022

Versienummer
1.0

Opdrachtgever
MT HHB

Auteurs
Coördinatiegroep HHB Toezicht

Bijlagen
1

Inhoud

1	Inleiding	3
2	Algemene kaders	4
3	Controle na de invoer	5
3.1	Wettelijke basis	5
3.2	Controleobject: aangifte(n) of een periode	5
3.3	Rollen in het aangifteproces	5
3.3.1	Begripsomschrijvingen	5
3.3.2	Rolverdeling bij de aangifte	7
3.4	Bij wie wordt de controle ingesteld	7
3.4.1	Controle in beginsel bij de importeur	7
3.4.2	Controle bij een vertegenwoordiger	8
3.4.3	Controle bij anderen die beroepshalve bij de invoertransacties betrokken zijn	8
3.5	Controlemiddel: administratief en/of fysiek	9
3.6	Onderscheid COF en CNI	9
4	Van risicoanalyse tot controleopdracht	10
4.1	Inleiding	10
4.2	Risicoanalyse	10
4.3	Controleopdracht CNI	12
4.4	Inhoud van de controleopdracht CNI	12
4.5	DLTC-KM risicoadvies (signaal voor CT)	13
4.6	Welk regiokantoor stelt de CNI in	13
4.7	Terugkoppeling resultaten naar DLTC	14
5	Uitvoering van een CNI	15
5.1	Inleiding	15
5.2	Aankondiging CNI	16

5.3	Bedrijfsverkenning	17
5.4	Analyse van de administratie	18
5.5	Systeemgerichte en/of gegevensgerichte werkzaamheden	18
5.5.1	<i>Systeemgerichte werkzaamheden</i>	18
5.5.2	<i>Gegegevensgerichte werkzaamheden</i>	19
5.6	Aanpassen controleopdracht	20
5.7	Specifieke aspecten bij een CNI	21
5.7.1	<i>Juistheid van de tariefindeling</i>	21
5.7.2	<i>Volledigheid en juistheid van de douanewaarde</i>	22
5.7.3	<i>Juistheid van de oorsprong</i>	23
5.7.4	<i>Antidumpingrechten</i>	24
5.7.5	<i>Machtiging van douanevertegenwoordiger</i>	24
5.7.6	<i>Controle van een in een ander land gevestigde importeur</i>	25
5.7.7	<i>Meerdere schuldenaren</i>	26
5.8	Conclusie en oordeelsvorming	26
5.9	Dossiervorming	26
6	Correcties	27
6.1	Inleiding	27
6.2	Correctie op aangifte	27
6.2.1	<i>Navorderingsgrens</i>	27
6.2.2	<i>Toerekening correcties aan aangiften</i>	27
6.2.3	<i>Verjaringstermijn douaneschuld</i>	27
6.2.4	<i>Heffing van omzetbelasting bij invoer</i>	28
6.2.5	<i>Vermelding FRC-code</i>	28
6.2.6	<i>Omkering van de bewijslast</i>	29
6.3	Afzien van boeking achteraf en terugbetaling	29
6.3.1	<i>Afzien van boeking achteraf (navordering)</i>	29
6.3.2	<i>Terugbetaling</i>	30
6.3.3	<i>De 'Rem/Rep'-inspecteur</i>	31
6.4	Wie is de schuldenaar	31
6.4.1	<i>Hoofdelijke aansprakelijkheid</i>	31
6.4.2	<i>Niet aangegeven zendingen</i>	31
7	Rapportage en eindgesprek	33
7.1	Inleiding	33
7.2	Reikwijdte	33
7.3	Standpunt van de Douane	33
7.4	Wie ontvangt wat	34
7.5	Eindgesprek	34
7.6	Standpunt van de aangever of de ander dan de aangever	35
7.7	Afspraken	35
7.8	Geheimhouding	35
8	Afwerking onderzoek	37
8.1	Inleiding	37
8.2	Recht om gehoord te worden	37
8.2.1	<i>Werkwijze recht om gehoord te worden</i>	37
8.3	Opmaken uitnodiging tot betaling (UTB)	38
8.3.1	<i>Boeking achteraf</i>	38
8.3.2	<i>Meer UTB's: nummering en boeking</i>	39
8.3.3	<i>UTB en omzetbelasting</i>	40
8.3.4	<i>Tenaamstelling UTB's</i>	40
9	Versiebeheer	43
	Bijlage 1	44

1 Inleiding

Deze handreiking is bedoeld als hulpmiddel bij het uitvoeren van een controle na de invoer (CNI¹). Dit zijn controles die worden ingesteld nadat de verificatie van de aangifte is beëindigd en de goederen zijn vrijgegeven voor de douaneregeling 'in het vrije verkeer brengen'.

De handreiking is een nadere uitwerking van de Controleaanpak Belastingdienst, het Handboek Controle en het Handboek Douane. De handreiking beoogt een verduidelijking van de formele kaders en een praktische invulling te bieden voor controles na de invoer op grond van artikel 48 Douanewetboek van de Unie (DWU).

Deze handreiking is geschreven om de uitvoering van de CNI te ondersteunen. Daarnaast is het mogelijk de handreiking toe te passen bij onderzoeken die zien op afdeckingsmaatregelen in het kader van cyclisch toezicht (CT).

De handreiking is met name bestemd voor controlemedewerkers² en management die betrokken zijn bij CNI's. De handreiking is uitsluitend bedoeld voor intern gebruik.

¹ Artikel 48 DWU spreekt van controle na vrijgave. Dit is een overkoepelende term en de CNI is een verbijzondering daarvan die ziet op het douaneproces invoer.

² De controlemedewerker is degene die individueel of in teamverband de CNI uitvoert (zie memo 'werken met controleteams').

2 Algemene kaders

De volgende kaders vormen de basis voor deze handreiking:

- [Wet- en regelgeving](#);
- Toezichtbeleid Belastingdienst: [Controleaanpak Belastingdienst \(CAB\)](#) en [Handboek Controle \(HBC\)](#);
- [WCO Guideline for Post-Clearance Audit](#);
- [Handboek Douane](#);
- [Handboek VGEM](#);
- [Handreiking 'Cyclisch Toezicht'](#);
- [Handreiking 'Alle op de zaak betrekking hebbende stukken'](#);
- [Handleiding 'Preferentiële Oorsprong'](#);
- [Memo 'Werken met controleteams'](#);
- [Memo 'Werken met controleteams in de praktijk'](#);
- [Memo 'Richtinggevende kaders klantmanagement'](#);
- [Memo 'Basis keuzes begrip administratie'](#);
- [Memo 'Surseance & Faillissement'](#).

Werken op basis van deze kaders betekent onder andere dat risicogericht gewerkt moet worden en dat we een digitaal dossier (Audit Tool Douane, hierna: ATD) vormen en over de uitkomsten van het onderzoek rapporteren. De vastlegging van de onderbouwing van de gemaakte keuzes en de te nemen vervolgstappen is hierbij essentieel. Niet alleen wat wél in het onderzoek wordt meegenomen, maar ook wat niet én waarom.

3 Controle na de invoer

3.1 Wettelijke basis

De wettelijke basis voor de CNI is te vinden in artikel 48 DWU. Daarin is het volgende bepaald:

“Ten behoeve van douanecontrole kunnen de douaneautoriteiten de juistheid en de volledigheid van de informatie die is verstrekt in een douaneaangifte, aangifte tot tijdelijke opslag, summier aangifte bij binnenbrengen, summier aangifte bij uitgaan, aangifte tot wederuitvoer of kennisgeving van wederuitvoer, en het bestaan, de echtheid, de juistheid en de geldigheid van bewijsstukken controleren, alsook de bedrijfsboekhouding van de aangever en andere bescheiden betreffende deze goederen of betreffende voorafgaande of latere handelstransacties met deze goederen, na de vrijgave daarvan, onderzoeken. Die autoriteiten kunnen eveneens overgaan tot onderzoek van de goederen en/of tot het nemen van monsters, zolang zij daartoe nog de mogelijkheid hebben.

Deze controles kunnen worden verricht bij de houder van de goederen of zijn vertegenwoordiger, bij elke persoon die beroepshalve direct of indirect bij deze transacties is betrokken, en bij elke andere persoon die beroepshalve over die documenten en gegevens beschikt.”

In de volgende paragrafen wordt nader ingegaan op:

- het controleobject;
- de rollen in het aangifteproces;
- bij wie de CNI wordt ingesteld;
- het controlemiddel.

3.2 Controleobject: aangifte(n) of een periode

Onder controleobject wordt verstaan het object waarop de controle is gericht.³ Ingevolge artikel 48 DWU dient de CNI om de volledigheid en juistheid van de informatie in de aangifte te onderzoeken. Daarmee is bepaald, dat het controleobject de aangifte is. Dat sluit echter niet uit, dat de controles van meerdere aangiften kunnen worden gecombineerd in één onderzoek.

Uit oogpunt van doelmatigheid wordt de controle bij voorkeur gericht op een periode, die doorgaans overeenkomt met één of meer boekjaren uit de administratie. In deze situatie wordt het controleobject gevormd door alle aangiften in de betreffende periode (en dus niet door de periode zelf).

Als er voor gekozen wordt om alle aangiften in een periode te controleren, kan een van de conclusies zijn dat goederen ten onrechte niet ten invoer zijn aangegeven. De aangifte(n) is (zijn) dan niet volledig.

3.3 Rollen in het aangifteproces

3.3.1 Begripsomschrijvingen

In het aangifteproces kunnen meerdere marktdeelnemers een rol spelen. Voor de controle en het verwerken van de resultaten ervan is het van belang om vast te stellen wie de aangever en de schuldenaar zijn.

³ Afhankelijk van de situatie kan ook de administratie van het bedrijf een controleobject zijn. Denk aan de administratie van een vergunninghouder inschrijving in de administratie van de aangever die aangiften ten invoer indient.

Deze begrippen zijn als volgt gedefinieerd:

Aangever	De persoon die in eigen naam een douaneaangifte indient, dan wel de persoon namens wie deze aangifte wordt ingediend (artikel 5, lid 15 DWU).
Schuldenaar	Elke persoon die een douaneschuld verschuldigd is (artikel 5, lid 19 DWU). Bij in het vrije verkeer brengen is de aangever ook de schuldenaar. Als een persoon gegevens heeft verstrekt en wist of redelijkerwijs had moeten weten dat die gegevens die hij aan de aangever heeft verstrekt voor het doen van de aangifte verkeerd waren, dan kan ook die persoon medeschuldenaar zijn (artikel 77, lid 3 DWU).

Naast de schuldenaar kunnen ook andere partijen een rol spelen. Hieronder volgt een korte beschrijving van de belangrijkste partijen:

Indiener	De persoon die daadwerkelijk de aangifte indient in een aangiftesysteem van de Douane. Dit kan de aangever zijn of een persoon die namens de aangever een aangifte indient. De indiener beschikt vrijwel altijd over één of meerdere vergunningen, zoals bijvoorbeeld een vergunning doorlopende zekerheid (CGU), een vergunning uitstel van betaling (DPO) en een toelating douanevertegenwoordiger.
Douane-vertegenwoordiger	Iedere persoon die door een andere persoon is aangewezen voor het vervullen van de in de douanewetgeving voorgeschreven handelingen en formaliteiten bij de Douane (artikel 5, lid 6 DWU). De douanevertegenwoordiger die bij het doen van douaneaangifte een ander persoon vertegenwoordigt, moet in Nederland voldoen aan de criteria van artikel 39 a, b, c en d DWU (artikel 1:10, lid 1 Adw: toelating douanevertegenwoordiger).
Geadresseerde	De persoon voor wie de goederen zijn bestemd dan wel bij wie de goederen zullen worden afgeleverd. Veelal is dit de importeur, maar dat hoeft niet.
Importeur	De persoon die de goederen in het vrije verkeer brengt of doet brengen, in de meeste gevallen is dit de (toekomstige) eigenaar van de goederen.

Een douanevertegenwoordiger⁴ kan in twee verschillende hoedanigheden optreden, en wel als volgt:

Direct vertegenwoordiger	De persoon die als direct vertegenwoordiger op naam en voor rekening van een andere persoon de aangifte doet. Dat betekent dat de vertegenwoordigde de aangever is.
Indirect vertegenwoordiger	De persoon die in eigen naam maar voor rekening van een andere persoon de aangifte doet. Dit houdt in dat de vertegenwoordiger zelf de aangever is.

Tot slot kennen we ook de fiscaal vertegenwoordiger:

Fiscaal vertegenwoordiger voor de btw	De persoon die ingevolge artikel 33g Wet OB en op basis van een daartoe strekkende beperkte vergunning ex artikel 24c, lid 5 Uitv.Besl. OB ter zake van de omzetbelasting optreedt als fiscaal vertegenwoordiger voor een niet in Nederland wonende of gevestigde ondernemer. Bij een beperkt fiscaal vertegenwoordiger is de vertegenwoordiging beperkt tot een aantal specifieke handelingen, zoals bijvoorbeeld de import
---------------------------------------	---

⁴ Soms worden ook de termen 'douane-agent' en 'douane-expediteur' gebruikt. Deze partijen kunnen op eigen naam en voor eigen rekening aangifte doen, maar ook in vertegenwoordiging aangiften indienen en daarmee optreden als douanevertegenwoordiger. In deze handreiking hanteren we de term 'douanevertegenwoordiger'.

	van goederen uit derde landen. Denk hierbij aan het toepassen van de verleggingsregeling artikel 23 wet OB. Algemene vertegenwoordiging omvat alle leveringen en diensten waarvoor omzetbelasting betaald moet worden, intracommunautaire verwervingen en import uit derde landen. De algemeen fiscaal vertegenwoordiger vertegenwoordigt de ondernemer niet in situaties waarvoor de ondernemer een beperkt fiscaal vertegenwoordiger heeft aangesteld.
--	--

3.3.2 Rolverdeling bij de aangifte

Bij het doen van invoeraangiften zijn vier verschillende scenario's te onderscheiden:

1. De importeur doet zelf aangifte

De importeur doet aangifte in eigen naam en voor eigen rekening.

2. De importeur laat aangifte doen door een direct vertegenwoordiger

Bij directe vertegenwoordiging doet een douanevertegenwoordiger aangifte in naam en voor rekening van de importeur.

In de aangiftesystemen van de Douane zijn deze aangiften herkenbaar aan code 2.

3. De importeur laat aangifte doen een indirect vertegenwoordiger

Bij indirecte vertegenwoordiging doet een douanevertegenwoordiger aangifte in eigen naam, maar voor rekening van de importeur.

In de aangiftesystemen van de Douane zijn deze aangiften herkenbaar aan code 3.

4. Een ander dan de importeur doet aangifte in eigen naam en voor eigen rekening

De importeur geeft een ander, de indiener (veelal een douanevertegenwoordiger⁵), opdracht de goederen in te voeren. De indiener is in dit geval aangever en schuldenaar.

Bijlage 1 bevat een overzicht waarin de verschillende rollen en scenario's zijn uitgewerkt.

Tip!

Ga altijd na welke situatie van toepassing is:

- Wordt vertegenwoordiging toegepast en zo ja, welke vorm?
- Wie is de indiener?
- Wie is de aangever?
- Wie is de importeur?

Neem bij vragen over de rolverdeling bij de aangifte contact op met medewerkers van de kennisinfrastructuur.

3.4 Bij wie wordt de controle ingesteld

3.4.1 Controle in beginsel bij de importeur

In Nederland is het uitgangspunt dat we in beginsel de CNI instellen bij de importeur⁶, hetzij in diens hoedanigheid als aangever, hetzij in diens hoedanigheid als een persoon die beroepshalve bij de invoertransactie is betrokken. De reden om de CNI in te stellen bij de importeur is, dat deze doorgaans de eigenaar is van de goederen en derhalve beschikt over de handels- en vervoersbescheiden. Hierdoor kan bij de importeur een relatie worden gelegd tussen de aangifte en zijn financiële en logistieke administratie.

⁵ In dit geval doet deze partij niet in de hoedanigheid van douanevertegenwoordiger aangifte zoals bedoeld in art. 18 DWU.

⁶ Een uitzondering betreft de CNI e-commerce, deze wordt ingesteld bij de indiener.

3.4.2 Controle bij een vertegenwoordiger

Als de importeur niet in Nederland is gevestigd dan moet de CNI starten bij de douanevertegenwoordiger of de fiscaal vertegenwoordiger voor de btw.⁷ De vertegenwoordiger is immers beroepshalve betrokken bij de invoertransacties en kan, afhankelijk van de vorm van vertegenwoordiging, ook de aangever zijn. De vertegenwoordiger beschikt over bescheiden die relevant kunnen zijn voor de CNI. In deze situatie kunnen de controlemogelijkheden in Nederland beperkt zijn, omdat we geen toegang hebben tot de administratie van de in het buitenland gevestigde importeur.

Let op!

Als de importeur buiten de Unie is gevestigd mag deze niet zelf als aangever optreden. Een Nederlandse douanevertegenwoordiger kan dan ook niet in zijn naam optreden als direct vertegenwoordiger. Als deze importeur goederen in het vrije verkeer wil brengen, moet hij een douanevertegenwoordiger vragen om de aangifte te doen in eigen naam of door middel van indirecte vertegenwoordiging. De douanevertegenwoordiger is dan de aangever (artikel 18, lid 2 DWU en artikel 170, lid 2 DWU).

Een verzoek tot wederzijdse bijstand kan worden gedaan bij de douaneautoriteiten van de lidstaat waar de importeur of geadresseerde is gevestigd. Ook bestaat de mogelijkheid tot een multilaterale controle of een joint audit.⁸

Tip!

Het is mogelijk om met de buitenlandse importeur contact op te nemen. Dit kan soms voldoende controlemogelijkheden bieden waardoor een verzoek tot wederzijdse bijstand niet nodig is.

Als de importeur in Nederland is gevestigd kan ook een controle bij de douanevertegenwoordiger aanvullende informatie opleveren die nodig is om de bevindingen te kunnen onderbouwen.

Let op!

Het feit dat een importeur een fiscaal vertegenwoordiger voor de btw heeft aangesteld zegt nog niets over de wijze waarop de invoeraangifte wordt gedaan. In sommige gevallen verzorgt de fiscaal vertegenwoordiger voor de btw de invoeraangifte (in eigen naam en voor eigen rekening), maar in andere gevallen wordt een douanevertegenwoordiger ingeschakeld (die in eigen naam en voor eigen rekening, als direct vertegenwoordiger of als indirect vertegenwoordiger de aangifte verzorgt).

De fiscaal vertegenwoordiger voor de btw is weliswaar soms de geadresseerde van de goederen en soms de aangever (als de fiscaal vertegenwoordiger voor de btw in eigen naam en voor eigen rekening een aangifte doet), maar nooit de importeur van de goederen. Wanneer de importeur in het buitenland is gevestigd, kan de CNI worden uitgevoerd bij de fiscaal vertegenwoordiger voor de btw in diens hoedanigheid als persoon die beroepshalve bij de invoertransactie is betrokken.

3.4.3 Controle bij anderen die beroepshalve bij de invoertransacties betrokken zijn

Op grond van artikel 48 DWU kan de CNI niet alleen worden ingesteld bij de aangever, maar ook bij anderen die beroepshalve bij de invoertransacties zijn betrokken (bijvoorbeeld een vervoerder) en bij personen die beroepshalve over relevante documenten en gegevens beschikken (bijvoorbeeld een boekhouder of een fiscaal vertegenwoordiger voor de omzetbelasting).

Let op!

Het feit dat meerdere bedrijven voor de heffing van de binnenlandse omzetbelasting een fiscale eenheid vormen is voor de Douane niet relevant. De Douane kijkt enkel naar de individuele rechtspersonen, niet naar de fiscale eenheid. De CNI wordt ingesteld bij de individuele

⁷ Fiscale vertegenwoordiging voor de omzetbelasting is géén zaak voor de Douane. Uitsluitend de Belastingdienst is hiermee belast. De Douane is wel belast met het vaststellen dat de verleggingsregeling mocht worden toegepast. Indien ten onrechte is verlegd, is de Douane heffingsbevoegd.

⁸ Bij multilaterale controle voeren de controlemedewerkers van de betreffende landen in hun eigen land controle uit. Bij joint audit wordt team gevormd van controlemedewerkers uit diverse landen die bij elkaar op controle gaan.

rechtspersoon en niet bij de fiscale eenheid. Ook een uitnodiging tot betaling kan nooit aan een fiscale eenheid worden uitgereikt.

3.5 Controlemiddel: administratief en/of fysiek

Ingevolge artikel 48 DWU vindt de CNI primair plaats aan de hand van gegevens uit de financiële en logistieke administratie.⁹ De CNI is daarmee in beginsel een administratieve controle. In artikel 48 DWU, laatste volzin van de eerste alinea, wordt echter de mogelijkheid geopend tot een fysieke opname van de goederen en/of het nemen van monsters, zolang de mogelijkheid daartoe nog bestaat.

3.6 Onderscheid COF en CNI

De COF is een controle overeenstemming formele eisen. Bij directe vertegenwoordiging wordt, in het kader van efficiënt controleren en in lijn met de huidige praktijk, de COF uitgevoerd bij de douanevertegenwoordiger. Meer informatie is opgenomen in het memo '[Het uitvoeren van een COF](#)'. Voor de CNI is in bijlage 1 van deze handreiking een overzicht met de verschillende rollen in de aangifte uitgewerkt.

⁹ Dit kan een auditfile zijn.

4 Van risicoanalyse tot controleopdracht

4.1 Inleiding

De afgelopen jaren heeft zich een aantal ontwikkelingen voorgedaan die van invloed zijn op de uitvoering van de CNI. Voorbeelden daarvan zijn:

- De toepassing van vertegenwoordiging in de aangifte waarvoor een toelating douanevertegenwoordiger vereist is;
- De invoering van het CT waarbij voor vergunninghouders periodiek het voldoen aan de vergunningvoorwaarden en de aanvaardbaarheid van de aangiften wordt beoordeeld.¹⁰ De toepassing van CT, inclusief een risicoafweging, kan betekenen dat de CNI als risicoafdeckingsmaatregel wordt gekozen;
- De doorontwikkeling van Europees risicomanagement, zoals de totstandkoming van de 'Common Financial Risk Criteria' (FRC).

Deze ontwikkelingen maken het enerzijds noodzakelijk om de verschillen in aanpak tussen vergunninghouders en niet-vergunninghouders te duiden en anderzijds rekening te houden met de urgentie van een risicosignaal.

In dit hoofdstuk wordt, na een beschrijving van de risicoanalyse door het Douane Landelijk Tactisch Centrum (DLTC), ingegaan op de controleopdracht CNI, de risicoafweging CT (regiokantoor), de inhoud van de controleopdracht CNI en de terugkoppeling naar het DLTC.

4.2 Risicoanalyse

Het DLTC is verantwoordelijk voor de operationele aansturing van de handhaving door de Douane en voor de evaluatie en analyse van de handhavingsresultaten. Het DLTC werkt daarbij op basis van de beleidsmatige uitgangspunten voor de handhaving en risicobeheersing, zoals vastgelegd in het Handhavingsplan.

Het DLTC is onder andere verantwoordelijk voor de risicoanalyse van de invoeraangiften.

Het proces van risicoanalyse van het DLTC bestaat onder meer uit de volgende onderdelen:

- Risicovinding, waarvoor het systeem DOU-IT een belangrijke bron is;
- Risico-inschatting;
- Bepalen handhavingsinterventie, zoals een CNI.

Bij het inventariseren en beschrijven van de risico's in de invoeraangiften maakt de risicoanalist van het DLTC gebruik van beschikbare informatie en de FRC die worden opgesteld door de Europese Commissie.¹¹ Op basis van deze criteria worden risicosignalen aangemerkt als *urgent* of *niet-urgent*. Met name AM-meldingen¹² worden aangemerkt als *urgente* signalen.

Op basis van de uitgevoerde risicoanalyse maakt het DLTC een overzicht van alle bedrijven waar het goederenrisico speelt, ongeacht de omvang van het potentieel financieel risico. Vervolgens wordt, met behulp van de applicaties Douane Valideren en Verstrekken (DVV) en KlantInformatieSysteem (KIS), vastgesteld of het bedrijf waar het onderzoek plaatsvindt over vergunningen beschikt of niet.

Opdrachten die voortvloeien uit de risicoanalyse zijn te onderscheiden in:

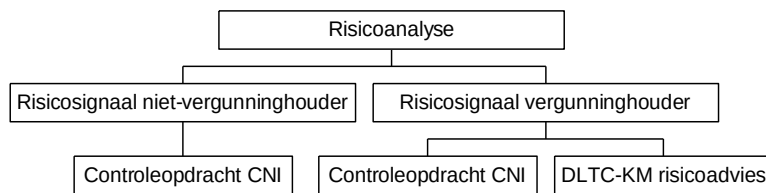
- Controleopdracht CNI;
- DLTC-KM risicoadvies (risicosignalen bij vergunninghouders).

¹⁰ Voor meer informatie wordt verwezen naar de handreiking 'Cyclisch Toezicht' en het memo 'Richtinggevende kaders Klantmanagement'.

¹¹ Deze criteria zijn niet openbaar.

¹² AM staat voor Assistance Mutuelle. Dit zijn signalen op basis van wederzijdse bijstand van het Europees Bureau voor Fraudebestrijding OLAF.

Schematisch ziet dit er als volgt uit:

Alle controleopdrachten CNI bij niet-vergunninghouders en alle opdrachten CNI die zien op urgente risicosignalen zijn te allen tijde rationeel. Voor het DLTC-KM risicoadvies moet een risicoafweging plaatsvinden en de eventuele opdracht die hieruit voortkomt, is rationeel. **5.1 tweede lid onder d**

Het schema wordt toegelicht aan de hand van een aantal voorbeelden.

Voorbeeld 1

Bedrijf Y doet aangifte in eigen naam en voor eigen rekening.

Bedrijf Y heeft meerdere vergunningen, waaronder een vergunning AEO douanevereenvoudigingen, een vergunning doorlopende zekerheid (CGU) en een vergunning uitstel van betaling (DPO). Het betreft een AM-melding, dit is een *urgent* risicosignaal.

De te onderkennen rollen zijn:

Indiener = bedrijf Y

Aangever = bedrijf Y

Importeur = bedrijf Y

Hier is sprake van een urgent risicosignaal bij een vergunninghouder. Daarom stelt het DLTC een controleopdracht CNI op uit te voeren bij de indiener/aangever.

Voorbeeld 2

Douanevertegenwoordiger X doet in directe vertegenwoordiging aangifte voor de in Nederland gevestigde importeur A. Douanevertegenwoordiger X heeft meerdere vergunningen, waaronder een vergunning AEO Douanevereenvoudigingen, een vergunning doorlopende zekerheid (CGU) en een vergunning uitstel van betaling (DPO).

Importeur A heeft geen vergunningen. Het risicosignaal heeft betrekking op een mogelijk onjuiste goederencode.

De te onderkennen rollen zijn:

Indiener = douanevertegenwoordiger X

Aangever = importeur A

Importeur = importeur A

Dit is een risicosignaal dat betrekking heeft op een niet-vergunninghouder. Het DLTC stelt daarom een controleopdracht CNI op. Deze wordt uitgevoerd bij de importeur.

Voorbeeld 3

Douanevertegenwoordiger Z doet in directe vertegenwoordiging aangifte voor de in Nederland gevestigde importeur B. Douanevertegenwoordiger X heeft meerdere vergunningen, waaronder een vergunning AEO Douanevereenvoudigingen, een vergunning doorlopende zekerheid (CGU) en een vergunning uitstel van betaling (DPO).

Importeur B heeft een vergunning vereenvoudiging bepaling douanewaarde (CVA). Het risicosignaal heeft betrekking op een mogelijk onjuiste goederencode.

De te onderkennen rollen zijn:

Indiener = douanevertegenwoordiger Z

Aangever = importeur B

Importeur = importeur B

Dit is een *niet-urgent* risicosignaal dat betrekking heeft op een vergunninghouder. Het DLTC stelt daarom een risicoadvies voor de importeur op.

Voorbeeld 4

Douanevertegenwoordiger Z doet in directe vertegenwoordiging aangifte voor de in Frankrijk gevestigde importeur C. De douanevertegenwoordiger treedt ook op als fiscaal vertegenwoordiger voor de importeur. De douanevertegenwoordiger heeft meerdere vergunningen, waaronder een vergunning AEO Douanevereenvoudigingen, een vergunning doorlopende zekerheid (CGU) en een vergunning uitstel van betaling (DPO).

Importeur C heeft geen vergunningen. Het risicosignaal heeft betrekking op een mogelijk onjuiste goederencode.

De te onderkennen rollen zijn:

Indiener = douanevertegenwoordiger Z

Aangever = importeur C

Importeur = importeur C

Dit is een risicosignaal dat betrekking heeft op een niet-vergunninghouder. Het DLTC stelt daarom een controleopdracht CNI op. Deze wordt uitgevoerd bij de douanevertegenwoordiger.

4.3 Controleopdracht CNI

Het DLTC stelt de controleopdracht voor een CNI op als sprake is van:

- een risicosignaal bij een niet-vergunninghouder, of
- een *urgent* risicosignaal bij een vergunninghouder.

Daarna stuurt de opsteller van de controleopdracht CNI deze naar de Productiestraat DLTC.

Medewerkers van de Productiestraat registreren de controleopdracht in Klant Relatie

Managementsysteem (KRM) en maken een dossier aan in de Audit Tool Douane (ATD). Daarna dragen ze het ATD-dossier over aan het regiokantoor dat de controleopdracht gaat uitvoeren.

4.4 Inhoud van de controleopdracht CNI

Een controleopdracht CNI afkomstig van het DLTC bevat, onder meer, onderstaande gegevens¹³:

- het type opdracht;
- het nummer risicosignaal DLTC;
- de prioriteit van het signaal met een toelichting;
- de FRC-code en het CNI Resultatenbestand;
- de kenmerken van het risicosignaal;
- het activiteitsnummer volgens het activiteitenboek;
- de gegevens van de indiener(s) van de aangiften, als de importeur niet zelf de indiener van de aangiften is, denk aan bedrijfsnaam, NAW-gegevens en EORI-nummer;
- de gegevens van de aangever(s), als de importeur niet zelf de aangever is, denk aan bedrijfsnaam, NAW-gegevens en EORI-nummer;
- de gegevens van de importeur, zoals bedrijfsnaam, NAW-gegevens en EORI-nummer;
- het object van de controle (alle elementen van te controleren aangiftheregels of specifieke elementen uit aangiftheregels, zoals de indeling, oorsprong, preferenties & contingenten, douanewaarde en tarief).

Mogelijk draagt het DLTC in de controleopdracht concrete suggesties aan voor de uitvoering van de controle. Tijdens de risicoanalyse zou – bijvoorbeeld door eerder uitgevoerde controles – kunnen blijken dat een bepaalde aanpak efficiënt is.

Het management of, namens het management, de werkvoorbereider van het regiokantoor wijst het dossier toe aan een controlemedewerker. De werkvoorbereider van het regiokantoor vult de registratie, die in KRM is gemaakt door de Productiestraat DLTC, aan met gegevens zoals de naam

¹³ Deze gegevens zijn ook opgenomen in het risicoadvies DLTC-KM.

van de controlemedewerker. De controleopdracht CNI die is opgesteld door het DLTC mag niet ter inzage aan het bedrijf worden gegeven.

4.5 DLTC-KM risicoadvies (signaal voor CT)

Als sprake is van *niet-urgente* risicosignalen bij een vergunninghouder dan stelt het DLTC een DLTC-KM risicoadvies voor CT op. Dit wordt aangemerkt als een intern signaal.

De opsteller van het DLTC-KM risicoadvies stuurt dit naar de Productiestraat DLTC. Medewerkers van de Productiestraat registreren het advies en sturen dit vervolgens door naar het bedrijvencontactpunt (BCP) van het regiokantoor¹⁴.

De risicoanalist klantmanagement van het regiokantoor maakt op basis van de beschikbare informatie een inschatting van het niet-urgente risicosignaal. Afhankelijk van de kans en impact van het risico moet het risicoadvies direct opgepakt worden of kan blijven liggen tot de volgende risicoafweging.

De risicoanalist klantmanagement bepaalt op basis van de risicoafweging welke passende afdekkingsmaatregelen nodig zijn. Als de conclusie luidt dat een afdekkingsmaatregel moet worden ingezet om het risico af te dekken, dan stelt hij een controleopdracht risicoafdekking (CT) op. Dit kan ook een CNI zijn. Als de opdracht betrekking heeft op een CNI, dan maakt de werkvoorbereider een KRM-nummer aan en legt een ATD-dossier aan.

Voorbeeld

Bedrijf Z doet aangifte in eigen naam en voor eigen rekening. Bedrijf Z heeft meerdere vergunningen, waaronder een vergunning doorlopende zekerheid (CGU) en een vergunning uitstel van betaling (DPO).

5.1 tweede lid onder d

De te onderkennen rollen zijn:

Indiener = bedrijf Z

Aangever = bedrijf Z

Importeur = bedrijf Z

Het DLTC stelt een risicoadvies op. Het regiokantoor voert naar aanleiding van dit risicosignaal een risicoafweging in het kader van CT uit en bepaalt of, en zo ja, welke afdekkingsmaatregel passend is.

4.6 Welk regiokantoor stelt de CNI in

De controle bij een niet-vergunninghouder wordt veelal ingesteld door het regiokantoor waaronder de niet-vergunninghouder ingevolge de ressorteringsbepaling (woon- of vestigingsplaats) valt. Betreft het een controleopdracht CNI bij een vergunninghouder dan wordt de controle ingesteld door het regiokantoor dat verantwoordelijk is voor de behandeling van de vergunninghouder. Omdat de inspecteur een landelijke bevoegdheid heeft, is het echter ook mogelijk dat CNI's worden uitgevoerd door medewerkers van andere regiokantoren.

Tip!

Soms is het wenselijk om meerdere CNI's te laten verrichten door dezelfde onderzoekers. Denk bijvoorbeeld aan een in het buitenland gevestigde importeur die gebruik maakt van meerdere douanevertegenwoordigers en fiscale vertegenwoordigers.

¹⁴ Het Programma KGT richt zich op de inrichting van het proces. Als de inrichting van het proces verandert, dan wordt de handreiking CNI op dit punt aangepast.

4.7 Terugkoppeling resultaten naar DLTC

Het regiokantoor is verantwoordelijk voor het uitvoeren van een CNI en informeert het DLTC na afloop over de resultaten van:

- de uitgevoerde CNI;
- de uitgevoerde risicoafweging CT, als dit niet tot een risicoafdeckingsmaatregel leidt;
- de uitgevoerde afdeckingsmaatregel CT, als sprake is van een afdeckingsmaatregel die direct voortvloeit uit de risicoafweging CT.

Terugkoppeling van de onderzoeksresultaten is essentieel voor het DLTC om de risicoanalyse te kunnen evalueren. Bij een CNI moet een kopie van het rapport en het ingevulde CNI Resultatenbestand uit ATD aan het DLTC worden toegezonden. Op deze manier kan het DLTC de resultaten verwerken in het totale bestand van waaruit de gegevens naar Brussel kunnen worden gezonden.

Als op basis van de risicoafweging wordt besloten om het risicosignaal niet te laten opvolgen door een risicoafdeckingsmaatregel, dan moet het DLTC worden geïnformeerd over de conclusie van de risicoafweging.

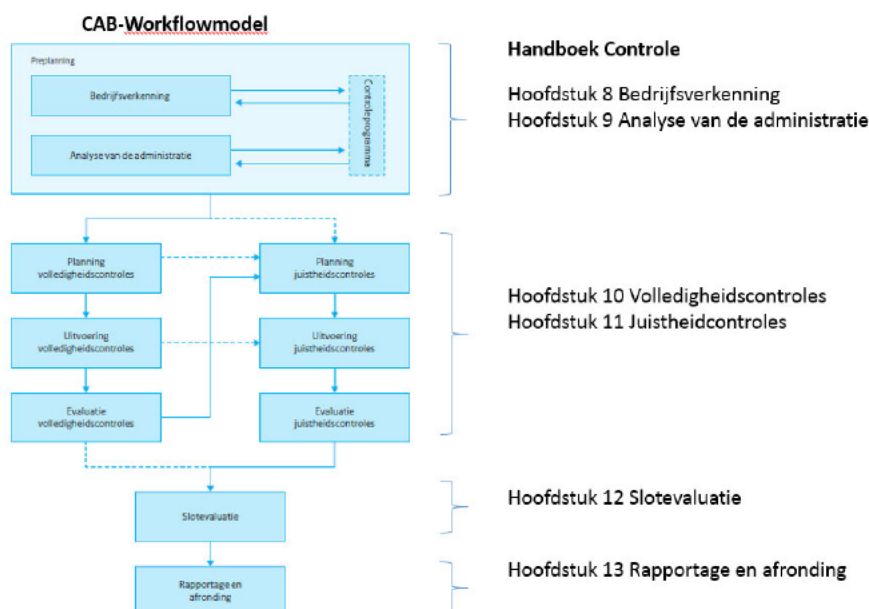
5 Uitvoering van een CNI

5.1 Inleiding

In het Handboek Controle zijn de richtlijnen opgenomen voor wat betreft voorbereiding, uitvoering, voortgangscntrole, dossiervorming, rapportage en kwaliteitsmeting die van toepassing zijn op de CNI.

De werkzaamheden die de controlemedewerker in het kader van een CNI moet uitvoeren, zijn op hoofdlijnen beschreven in het Handboek Controle. Om tot voldoende en geschikte controle-informatie te komen, voert de controlemedewerker controleactiviteiten uit in een logische volgorde zodat hij een oordeel kan geven over het controleobject. Die logische volgorde wordt aangeduid als het workflowmodel.

Onderstaande afbeelding geeft de samenhang tussen het Handboek Controle en het workflowmodel weer.

Voor het uitvoeren van een CNI wordt gebruik gemaakt van ATD. In het ATD-dossier worden de relevante gegevens, inclusief de door het DLTC meegestuurde documentatie, verzameld en geanalyseerd als onderbouwing van het onderzoek.

Let op!

Afhankelijk van intern al beschikbare informatie en de reikwijdte van de controleopdracht kan het voorkomen dat bepaalde stappen van het workflowmodel in de ene CNI minder diepgaand worden uitgevoerd dan bij een andere CNI.

5.1 tweede lid onder d

De doorlooptijd kan bij een CNI cruciaal zijn vanwege de verjaring of een andere uiterste afdoeningstermijn.

Bespreek met de controleleider¹⁵ welke controleaanpak het meest geschikt is voor de uit te voeren CNI.

Tip!

Bij het ontleden van de query's van de aangiften is het gebruik van de Legenda AGI aan te raden.

Met de rapportgenerator maakt de controlemedewerker in ATD het controlerapport. Door met de rapportgenerator te werken wordt voor wat betreft het rapport voldaan aan de Rijkshuisstijl en het Handboek Controle.

5.2 Aankondiging CNI

De CNI wordt bij voorkeur uitgevoerd bij de importeur, als de importeur in Nederland is gevestigd. Maar de importeur hoeft niet altijd ook zelf de aangever en/of de schuldenaar te zijn. Het kan daarom nodig zijn om een (deel van de) controle bij een ander dan de importeur in te stellen. Dit is vaak ook het geval als de importeur in het buitenland is gevestigd en de aangifte wordt gedaan door of in opdracht van een fiscaal vertegenwoordiger.

Voor de aankondiging van de controle is het van belang om vast te stellen wie de aangever is van de te controleren aangiften en waar de controle moet plaatsvinden. Dat kan per aangifte verschillen.

Controle bij de aangever

Dit is onder meer het geval wanneer de controle wordt ingesteld bij:

- de importeur, die zelf aangifte heeft gedaan;
- de importeur, die de aangifte heeft laten verzorgen door een direct vertegenwoordiger;
- de douanevertegenwoordiger, die op eigen naam en voor eigen rekening de aangifte heeft gedaan in opdracht van de importeur (dit zal zich niet vaak voordoen, omdat de controle bij voorkeur bij de importeur wordt ingesteld);
- de douanevertegenwoordiger, die in indirecte vertegenwoordiging de aangifte heeft gedaan in opdracht van een buitenlandse importeur;
- de fiscaal vertegenwoordiger, die op eigen naam en voor eigen rekening de aangifte heeft gedaan.

Controle bij een ander dan de aangever

Dit is onder meer het geval wanneer de controle wordt ingesteld bij:

- de importeur, die een 'douanevertegenwoordiger'⁵ opdracht heeft gegeven de aangifte op eigen naam en voor eigen rekening te doen;
- de in Nederland gevestigde importeur, die een douanevertegenwoordiger opdracht heeft gegeven de aangifte in indirecte vertegenwoordiging te doen;
- de douanevertegenwoordiger, die de aangifte in directe vertegenwoordiging heeft gedaan voor een importeur die in een ander land is gevestigd;
- de fiscaal vertegenwoordiger, die de aangifte door een 'douanevertegenwoordiger'⁵ op eigen naam en voor eigen rekening heeft laten doen;
- de fiscaal vertegenwoordiger van een, in een andere lidstaat, gevestigde importeur voor wie de aangifte door een douanevertegenwoordiger is ingediend.

De aangever wordt geïnformeerd wanneer sprake is van een in Nederland gevestigde importeur.

Tip!

Gebruik de tabel van bijlage 1 om te bepalen bij wie de controle wordt ingesteld.

De controlemedewerker kondigt de CNI telefonisch aan en bevestigt deze schriftelijk. De controlemedewerker maakt hiervoor gebruik van de standaardbrieven uit de documentenbibliotheek van ATD.

¹⁵ Zie memo 'Werken met controleteams in de praktijk'.

Uit de aankondigingsbrief blijkt:

- het doel van het onderzoek (het controleren van de (door andere) gedane invoeraangiften);
- het soort controle (administratieve controle);
- welke aangifte(n) in de controle zullen worden betrokken (let wel: dit kunnen ook álle aangiften uit een periode zijn; de reikwijdte);
- welke elementen van de aangifte(n) in de controle zullen worden betrokken, bijvoorbeeld de douanewaarde;
- wanneer en waar het onderzoek zal worden uitgevoerd en, indien mogelijk, hoeveel tijd de (eerste) controledagen in beslag gaan nemen;
- welke controlemedewerker(s) op de eerste controledag aanwezig is (zullen zijn);
- welke informatie bij de start van de controle beschikbaar moet zijn;
- de mogelijkheid om de adviseur/vertegenwoordiger aan het gesprek te laten deelnemen.

5.3 Bedrijfsverkenning

De controlemedewerker vormt zich met de bedrijfsverkenning een zo volledig mogelijk beeld van de onderneming van de importeur (de gecontroleerde). Het gaat erom dat hij weet wat er in het bedrijf gebeurt en, indien van belang, welke invloed de activiteiten hebben op de AO/IB van het bedrijf.

In deze fase maakt de controlemedewerker onder meer gebruik van gegevens die hij zelf (intern) verzamelt of zijn verzameld door de risicoanalist klantmanagement. Ook voert hij een inleidend gesprek met het bedrijf om gegevens te verzamelen en de actualiteit en juistheid van elementen van de bedrijfsverkenning te verifiëren. Het verslag van het inleidend gesprek wordt conform het Handboek Controle opgesteld en vastgelegd in ATD.

Tip!

Verzamel tijdens de bedrijfsverkenning informatie over de werkwijze van het bedrijf en de totstandkoming van de aangiften. Verzamel informatie over de tariefindeling, bindende tariefindeling (BTI) of andere elementen van de aangifte vóórdat met het bedrijf de discussie over de gehanteerde indeling wordt aangegaan. Leg vast met wie waarover is gesproken en wat en wanneer is geconstateerd. Het ontbreken van deze informatie verzwakt de bewijspositie van de Douane.

Verzamel zo veel mogelijk informatie tijdens de controle en leg dit vast in ATD. Dit voorkomt dat in de bezwaarfase nog aanvullende informatie opgevraagd moet worden. Raadpleeg de [Handreiking Alle op de zaak betrekking hebbende stukken](#).

Onderstaand schema¹⁶ bevat de te verzamelen informatie en controleactiviteiten die tot de bedrijfsverkenning behoren.

¹⁶ Dit schema is afkomstig uit het Handboek Controle onderdeel 8.3.

Te verzamelen informatie en activiteiten in de bedrijfsverkenning	Bedrijfsverkenning (interne gegevens)	Bedrijfsverkenning (externe gegevens)	Combineren verkregen informatie
A Samenstelling entiteit en andere interne informatiebronnen	x		
B Informatiedesk FIOD en branchegegevens	x		
C Internet	x		
D Initiële cijferbeoordeling	x		
E Inleidend gesprek		x	
F Bedrijfsactiviteiten		x	
G IT-omgeving		x	
H Interne auditororganen van de organisatie en die van andere toezichthouders		x	
I Identificatie (specifieke) risico's		x	x
J Vaststellen verbanden tussen relevante bedrijfsprocessen		x	x
K Vorming beeld van de 'soll-positie' van de AO/IB		x	x

Naarmate meer informatie op een gestandaardiseerde en gestructureerde wijze in onze systemen beschikbaar is, kan deze beter wordt hergebruikt ten behoeve van de bedrijfsverkenning. ATD ondersteunt de uitvoering van de bedrijfsverkenning tijdens de CNI. Alle hiervoor genoemde activiteiten zijn opgenomen in het onderdeel Bedrijfsverkenning.

5.4 Analyse van de administratie

Tijdens de bedrijfsverkenning heeft de controlemedewerker de relevante delen van de onderneming in kaart gebracht. Hij heeft een indruk gekregen van wat het bedrijf doet en hoe het bedrijf hier invulling aan geeft. Van belang is hierbij ook het proces rond de totstandkoming van de aangiften. De controlemedewerker kent de belangrijkste bedrijfsprocessen en de verbanden daartussen inclusief de ondersteunende applicaties. Ook weet hij welke risico's daaraan verbonden zijn. Verder heeft hij zich een beeld gevormd van de AO/IB die men in een dergelijke organisatie zou mogen verwachten (de 'soll-positie').

Vervolgens stelt de controlemedewerker vast welke beheersingsmaatregelen de onderneming heeft getroffen om de fiscale en niet-fiscale risico's af te dekken. Met andere woorden, hij brengt de 'ist-positie' van de AO/IB in beeld. Na een vergelijking van de 'soll-' met de 'ist-positie' kan de controlemedewerker vervolgens het eventuele 'restrisico' voor de Douane bepalen. Hij weet dan welke risico's niet worden afgedekt door internebeheersingsmaatregelen (systeemgericht) en welke risico's met een gegevensgerichte controle afgedekt moeten worden.

ATD ondersteunt de uitvoering van deze fase tijdens de CNI. Alle hiervoor genoemde controleactiviteiten zijn opgenomen in het onderdeel Analyse van de administratie.

5.5 Systeemgerichte en/of gegevensgerichte werkzaamheden

5.5.1 Systeemgerichte werkzaamheden

Bij een controle willen we zoveel mogelijk steunen op de interne beheersing van het bedrijf. Met systeemgerichte werkzaamheden verzamelt de controlemedewerker controle-informatie over de effectiviteit van de werking van de AO/IB. Als er onjuistheden in de aangiften worden ontdekt, dan zegt dit iets over effectieve werking van de AO/IB. Niet-significante fouten in aangiften kunnen ondanks een goed functionerende interne beheersing altijd voorkomen.

Bij een goed functionerende interne beheersing kan de omvang van de gegevensgerichte werkzaamheden gereduceerd worden.¹⁷

Let op!

Hoewel systeemgerichte werkzaamheden iets kunnen zeggen over de verwachte kwaliteit van aangiften geldt dit niet andersom. Een aanvaardbare aangifte wil niet zeggen dat hieraan een goed werkende interne beheersing ten grondslag ligt. Het kan ook per ongeluk goed gaan.

Bij een controle is over het algemeen sprake van een combinatie van systeem- en gegevensgerichte werkzaamheden. Bespreek met de controleleider welke controleaanpak het meest geschikt is voor de uit te voeren CNI.

Voorbeeld 1

5.1 tweede lid onder d

[Redacted content for Voorbeeld 1]

Voorbeeld 2

5.1 tweede lid onder d

[Redacted content for Voorbeeld 2]

5.5.2 Gegevensgerichte werkzaamheden

De controlemedewerker past gegevensgerichte werkzaamheden toe om de volledigheid en/of juistheid van (elementen van) de aangifte vast te stellen.

De werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd door middel van:

- een integrale controle, of
- deelwaarnemingen, zoals de steekproef of de kritische deelwaarneming.

Deze begrippen worden hierna toegelicht.

Integrale controle

Dit houdt in dat alle aangiften die zijn opgenomen in de controleopdracht gecontroleerd worden.

Als sprake is van een beperkt aantal invoeraangiften kan een integrale controle de meest efficiënte aanpak zijn.

¹⁷ Dit is verder uitgewerkt in het Handboek Controle.

Deelwaarneming

Uit oogpunt van doelmatigheid zal de controlemedewerker veelal niet alle aangiften uit de controleopdracht voor de volle 100% controleren. In veel gevallen maakt hij om redenen van doelmatigheid gebruik van deelwaarnemingen. Deze kunnen worden uitgevoerd als een statistische steekproef of als kritische deelwaarneming.

Statistische steekproef

Met een statistische steekproef wordt, op basis van een aantal aangiften, een verantwoorde uitspraak gedaan over de aanvaardbaarheid van alle te controleren aangiften in een periode.¹⁸ Het is belangrijk om bij het opzetten van de steekproef helder voor ogen te houden wie de aangever is, omdat anders geen verantwoorde uitspraak kan worden gedaan over de aanvaardbaarheid van alle aangiften in een periode. Neem hiervoor altijd contact op met een steekproefspecialist van het regiokantoor.

Kritische deelwaarneming

Met een kritische deelwaarneming wordt van het totaal aantal te controleren aangiften een aantal aangiften gecontroleerd. Als op grond van een adequaat aantal deelwaarnemingen geen aanleiding bestaat om de controle voort te zetten, wordt deze beëindigd. Daarmee is de controleopdracht uitgevoerd, ook al zijn niet alle aangiften afzonderlijk gecontroleerd. De conclusie van de controle strekt zich uit over alle aangiften die in de controleopdracht waren vermeld.

Voorbeeld

Volgens de controleopdracht (deelonderzoek) dient de tariefindeling van een bepaalde goederensoort te worden gecontroleerd. In plaats van alle aangiften van deze goederensoort te controleren kan de controlemedewerker een aantal aangiften, die een goed beeld geven van al deze aangiften, selecteren en die aan een controle onderwerpen. Als die controle geen afwijkingen aan het licht brengt, kan hij de controle op dat punt te stoppen. Zijn er daarentegen wél afwijkingen, dan moet hij, na overleg met de controleleider, de controle voortzetten en ook de andere aangiften in de controle betrekken.

5.6 Aanpassen controleopdracht

Tijdens de uitvoering van de CNI komt doorgaans meer informatie ter beschikking dan tijdens de risicoanalyse/risicoafweging CT. Uit die extra informatie zou kunnen blijken dat de gemaakte inschattingen onjuist of onvolledig zijn en dat de controleopdracht misschien moet worden aangepast.

Het is overigens niet zo dat de controlemedewerker zelfstandig de controleopdracht CNI mag aanpassen. Daarvoor dient hij in overleg te treden met de controleleider. Als de controleopdracht moet worden aangepast, moet afstemming plaatsvinden met de opdrachtgever.

Uitbreiden controleopdracht

Uitbreiding van de controleopdracht CNI moet schriftelijk worden medegedeeld op dezelfde wijze als de aankondiging van de controle. Ook moet de wijziging in de controleopdracht, met redenen omkleed en inclusief de verslaglegging van het interne overleg, worden vastgelegd in het controledossier. Het CNI Resultatenbestand moet ook aangevuld worden met de extra aangiften.

Let op!

Als er bevindingen zijn die leiden tot het vaststellen van een hogere douaneschuld schrijft het DWU voor dat deze altijd vastgesteld, geboekt en meegedeeld moeten worden. Dit kan betekenen dat de controleopdracht moet worden uitgebreid.

Als de controleopdracht wordt aangepast moet ook een nieuw CNI resultatenbestand worden aangeleverd.

¹⁸ [Vaktechnische Instructie Steekproeven 2015.1 \(versie juni 2018\)](#)

Beperken controleopdracht

Het kan voorkomen dat de controlemedewerker al bij het voorbereiden van de controle, voordat de controle is aangekondigd, constateert dat de controle op bepaalde elementen uit de controleopdracht geen zin heeft. In dat geval is het mogelijk om, in overleg met eerdergenoemde partijen, de controleopdracht te beperken.

Wanneer de controle al is aangekondigd of is gestart, kan de controleopdracht niet meer worden beperkt. Ook niet, als duidelijk is dat de controle niet tot afwijkingen of discussiepunten zal leiden.

5.7 Specifieke aspecten bij een CNI

5.7.1 Juistheid van de tariefindeling

Het is vaste jurisprudentie dat in beginsel elke aangifte ten invoer op zichzelf staat en dat degene die van een aangifte wil afwijken daarvoor aan moet tonen dat de aangifte onjuist is. De Douane kan dus alleen navorderen wanneer hij kan aantonen dat er sprake is geweest van een onjuiste tariefindeling en ook kan bepalen welke tariefindeling de juiste is. De onderbouwing hiervoor dient in het dossier en het rapport te worden opgenomen.

Of een controle op de juistheid van de tariefindeling zinvol is, hangt dus af van de mogelijkheden om achteraf vast te stellen hoe in het verleden ingevoerde goederen ingedeeld hadden moeten worden. Hierbij kunnen meerdere wegen worden bewandeld:

1. Kunnen de goederen nog worden aangebracht dan is fysieke controle van de aangegeven goederen ook tijdens de uitvoering van de CNI nog mogelijk (artikel 48 DWU).
2. Kunnen de goederen niet meer worden aangebracht dan kan in sommige gevallen toch nog een onderbouwd oordeel over de tariefindeling worden geveld aan de hand van technische beschrijvingen, foto's, omschrijvingen op de facturen, omschrijvingen op de inkooporders en monsteronderzoeken die door of namens de importeur zelf zijn uitgevoerd, beschrijvingen op internet en uitslagen van door het Douane laboratorium uitgevoerde monsteronderzoeken, etc.
3. Goederen die op het moment van de controle voorradig zijn, kunnen worden gebruikt om goederen te tarifieren die in het verleden zijn ingevoerd. Deze mogelijkheid bestaat enkel voor artikelen uit het assortiment van een importeur die gedurende een langere periode consistent zijn qua aard en samenstelling. Denk met name aan industrieel vervaardigde goederen, bijvoorbeeld medicijnen en auto-onderdelen. Voor dergelijke goederen kan aan de hand van de indeling van een recente partij goederen ook een oordeel worden geveld over de indeling van voorgaande partijen van goederen met eenzelfde intern artikelnummer of artikelnaam bij de importeur. Het is zelfs mogelijk dat tarifiering plaatsvindt met behulp van goederen die niet identiek zijn aan de ingevoerde goederen. Er bestaan immers tal van producten die weliswaar diverse variaties kennen, maar waarbij die variaties niet relevant zijn voor de indeling in het tarief.

Tip!

Overleg met de importeur of het mogelijk is om de goederen eventueel bij een afnemer op te nemen.

Laat, in voorkomend geval, de importeur schriftelijk verklaren dat, bij monsternamen van identieke of soortgelijke goederen, deze representatief zijn voor de ingevoerde (te controleren) goederen.

Als de juiste tariefindeling alleen aan de hand van monsteronderzoek met zekerheid is vast te stellen, dan hoeft dit geen reden te zijn om af te zien van navordering over het verleden. Betreft het namelijk een artikel waarvoor aannemelijk gemaakt kan worden dat de samenstelling over langere periode min of meer gelijk blijft, dan is toch navordering mogelijk. Zeker bij merkartikelen

is dit het geval. Het is dan aan de importeur om aan te tonen dat bij de productie van deze merkartikelen relevante verschillen in de samenstelling zijn opgetreden.¹⁹

Uiteraard zijn er ook situaties, waarin het achteraf controleren van de tariefindeling heel lastig is. Denk bijvoorbeeld aan (bulk)goederen waarvoor de tariefindeling afhankelijk is van vetpercentages, samenstelling van mengsels e.d. Dat zijn zaken die moeilijk achteraf te controleren zijn als de betrokken partij al is weggevoerd. Maar met behulp van de informatie genoemd hierboven lukt het vaak wel.

Bindende tariefindeling (BTI)

Een belanghebbende, zoals een importeur, een douanevertegenwoordiger of een fiscaal vertegenwoordiger voor de btw, kan een beschikking aanvragen waarin staat onder welke goederencode goederen zijn ingedeeld. In deze beschikking inzake de bindende tariefinlichting staat onder welke goederencode goederen zijn ingedeeld in de Gecombineerde Nomenclatuur (GN) of in een van de andere nomenclaturen die genoemd zijn in artikel 56, lid 2 DWU. Een BTI is 3 jaar geldig. Deze periode kan, onder voorwaarden, verlengd worden met maximaal zes maanden. Als een BTI is afgegeven dan moet de houder in alle lidstaten van de Unie gebruik maken van de BTI-beschikking en in de aangifte het BTI-referentienummer vermelden. De houder kan zelf niet verzoeken om het wijzigen of intrekken van een BTI. Een BTI wordt ingetrokken als deze niet meer geldig is door Europese of internationale maatregelen.

Let op!

Een afgegeven BTI is verplicht om te gebruiken. Het niet vermelden van het BTI-referentienummer betekent dat er een onjuiste aangifte is ingediend (artikel 33, lid 2 DWU en artikel 20 UVo.DWU).

Voor meer informatie wordt verwezen naar het Handboek Douane, onderdeel 4.10.00 Bindende Inlichtingen.

5.7.2 Volledigheid en juistheid van de douanewaarde

De douanewaarde vormt de maatstaf van heffing voor de berekening van de invoerrechten en wordt vastgesteld aan de hand van de feiten en omstandigheden van het individuele geval. Hiervoor gelden de algemene regels zoals genoemd in de artikelen 69 tot en met 76 DWU en de artikelen 127 tot en met 146 UVo.DWU.

Let op!

Bij toepassing van de methode van de transactiewaarde van de ingevoerde goederen mag geen sprake zijn van verbondenheid tussen de koper en de verkoper, of mag hun verbondenheid niet zodanig zijn dat de prijs erdoor wordt beïnvloed. Ten gevolge van de globalisering is de handel tussen verbonden partijen de afgelopen jaren toegenomen. Beoordeel bij de CNI of sprake is van verbondenheid en zo ja, wat de invloed hiervan op de prijs is.

In sommige situaties wordt een andere waarde of prijs dan de douanewaarde toegepast, bijvoorbeeld een invoerprijs in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid.

Voor meer informatie over de douanewaarde en de verschillende methoden wordt verwezen naar onderdeel 9.00.00 van het Handboek Douane. Neem bij vragen contact op met een medewerker van de kennisinfrastructuur.

ATD ondersteunt de controle van de douanewaarde.

¹⁹ Zie HvJ EU, 27-02-2014, nummer C-571/12, inzake identieke goederen.

Voorbeeld

Volgens de controleopdracht (deelonderzoek²⁰) moet de douanewaarde van de aangiften in de jaren 2019 en 2020 worden gecontroleerd. Soms is het, na uitvoeren van systeemgerichte werkzaamheden, mogelijk om dit te doen door in eerste instantie voor beide jaren de totaalaansluiting te maken tussen enerzijds de som van de relevante grootboekrekeningen/journaalposten (SOLL) uit de financiële administratie²¹ en anderzijds de som van de douanewaarden (IST) uit alle invoeraangiften in dat jaar. Als deze aansluiting juist is en aanvullende deelwaarnemingen (vaak zijn dit facturen/kosten die niet in de aansluiting zijn betrokken) geen andere signalen opleveren dat de douanewaarde fout zou kunnen zijn, kan een onderbouwde afweging worden gemaakt om de controle af te ronden. Als er afwijkingen worden geconstateerd, bijvoorbeeld in de totaalaansluiting in een of beide jaren of bij de deelwaarnemingen, dan zet de controlemedewerker, na overleg met de controleleider, de controle voort.

Vergunning vereenvoudiging bepaling douanewaarde (CVA)

Wanneer de methode van transactiewaarde van ingevoerde goederen van toepassing is, kan een aanvraag worden gedaan voor de vergunning vereenvoudiging bepaling douanewaarde (CVA). Via deze vergunning wordt de douanewaarde vereenvoudigd aangegeven. Deze vereenvoudigingen kunnen betrekking hebben op één of meer elementen van de douanewaarde:

- de voor de ingevoerde goederen werkelijk betaalde of te betalen prijs (artikel 70, lid 2 DWU);
 - elementen die in de douanewaarde dienen te worden begrepen (artikel 71 DWU);
 - elementen die geen deel uit hoeven te maken van de douanewaarde (artikel 72 DWU).
- (zie artikel 73 DWU juncto artikel 71 Gedelegeerde Verordening (EU) 2015/2446 (hierna: GVo.DWU)).

Tip!

Ga na of de indiener van de aangiften of de importeur beschikt over een vergunning vereenvoudiging bepaling douanewaarde (CVA) en zo ja, op welke goederencodes, elementen en lidstaten deze vergunning betrekking heeft.

Tip!

Bij de toepassing van de fall-backmethode komt het regelmatig voor dat het Landelijk Waardeteam (LWT) afspraken heeft gemaakt met de aangever en/of de importeur. De nakoming van de juistheid van deze afspraken dient in het CNI getoetst te worden aan het bewijs in de administratie. Neem als dit voorkomt contact op met de controleleider.

Let op!

In sommige gevallen heeft het LWT een ruling afgesloten met een bedrijf over de wijze van vaststelling van de douanewaarde of verrekenprijsaanpassingen.

5.7.3 Juistheid van de oorsprong

Een CNI kan betrekking hebben op het achteraf vaststellen van de juistheid van de oorsprong van de goederen.²²

Preferentiële oorsprong

De Europese Unie heeft met een aantal landen of groepen van landen afspraken gemaakt over vermindering of vrijstelling van invoerrechten. Deze afspraken zijn vastgelegd in een vrijhandelsovereenkomst, maar kunnen ook autonoom door de Unie zijn toegekend aan bepaalde begunstigde landen.

²⁰ Een deelonderzoek richt zich op één of meer specifieke onderdelen van het controleobject en kan zowel volledigheid en juistheid betreffen.

²¹ In dit voorbeeld is geabstraheerd van alle overige aspecten, zoals de vraag of de transactiewaarde gebruikt kan worden als basis voor de douanewaarde en de vraag of de gegevens in de financiële administratie juist en volledig zijn.

²² Bij een nacontrole oorsprong is sprake van een verzoek tot nacontrole (controle a posteriori) van oorsprongsbewijzen. Het Landelijk Oorsprong Team (LOT) (Douanekantoor Arnhem) ontvangt deze verzoeken en zet deze uit naar het regiokantoor dat de controle uitvoert.

Voor meer informatie over preferentiële oorsprong wordt verwezen naar onderdeel 8.00.00 van het Handboek Douane en voor meer informatie over niet-preferentiële oorsprong wordt verwezen naar onderdeel 7.00.00 van het Handboek Douane.

Beschikking inzake bindende oorsprongsinlichtingen (BOI)

Als een bedrijf wil weten welke goederencode van de douanenomenclatuur van toepassing is op goederen of welke niet-preferentiële of preferentiële oorsprong wordt toegekend aan goederen die het wil in- of uitvoeren, kan hiervoor bij de douaneautoriteiten een beschikking worden aangevraagd.

Voor meer informatie over preferentiële oorsprong wordt verwezen naar onderdeel 4.10.00 van het Handboek Douane.

5.7.4 Antidumpingrechten

Antidumpingrechten zijn rechten bij invoer, omdat goederen tegen een veel lagere waarde dan in het land van oorsprong in het land van bestemming worden aangeboden. Antidumpingrechten en compenserende rechten onderscheiden zich van invoerrechten omdat ze op een andere juridische grondslag worden ingesteld.

Voor meer informatie wordt verwezen naar het Handboek Douane, onderdeel 1.02.00 Antidumpingrechten en compenserende rechten.

5.7.5 Machtiging van douanevertegenwoordiger

Op het moment van het indienen van de aangifte moet de machtiging van de vertegenwoordigde (importeur) aan de douanevertegenwoordiger bestaan. Het aangiftesysteem controleert wel of de indiener geregistreerd is als toegelaten douanevertegenwoordiger als hij vertegenwoordiging toepast, maar niet op de aanwezigheid van de machtiging.

Controle op het bestaan van de machtiging vindt plaats alleen wanneer daartoe een bijzondere aanleiding (een risico) bestaat.

Tip!

5.1 tweede lid onder d

Bekrachtiging van de vertegenwoordigingsbevoegdheid

Voor een toelichting wordt verwezen naar onderdeel 2.00.00 van het Handboek Douane, paragraaf 2.3.4.

Als de CNI tot een uitnodiging tot betaling (UTB)²³ leidt en de aangiften zijn ingediend in vertegenwoordiging, controleer dan of de machtiging juist is. Met name of deze namens de vertegenwoordigde persoon door een bevoegde – check KvK-gegevens – is ondertekend. Als dat niet het geval is neem dan contact op met een formeel recht deskundige.

²³ De UTB heeft veelal betrekking op een verzameling UTB's (met betrekking tot meerdere aangiften).

5.7.6 Controle van een in een ander land gevestigde importeur

Ten behoeve van de controle van de heffingselementen is in het algemeen informatie uit de administratie van de importeur nodig. Dit is ook de reden waarom controles na de invoer in beginsel worden uitgevoerd bij de importeur. Echter, als de importeur in een ander land is gevestigd, is dit niet mogelijk. De controleopdracht wordt daarom uitgeschreven op de fiscaal vertegenwoordiger of de douanevertegenwoordiger. Toch is het van belang om de controle te richten op de importeur in een ander land.

Als de controleopdracht betrekking heeft op de juistheid van de tariefindeling, dan kan in sommige gevallen de informatie die bij de fiscaal vertegenwoordiger en/of douanevertegenwoordiger beschikbaar is, voldoende zijn. In andere gevallen is een controle van (delen) van de aangifte niet verantwoord uit te voeren. Bijvoorbeeld als de volledigheid en juistheid van de douanewaarde moet worden gecontroleerd.

Overweeg, samen met de controleleider, om in dergelijke gevallen een verzoek tot wederzijdse bijstand in te dienen bij het Douane Informatie Centrum (DIC). Het DIC coördineert deze verzoeken.

Let op!

Heeft de controleopdracht betrekking op aangiften van verschillende buitenlandse importeurs, dan is het van belang om de opdracht door de opdrachtgever te laten splitsen naar een opdracht per importeur.²⁴

Let op!

Een verzoek tot wederzijdse bijstand kan pas worden ingediend als onze 'eigen' controlemiddelen zijn uitgeput. Daarom start de CNI bij één van de partijen die bij het doen van de aangifte is betrokken, de fiscaal vertegenwoordiger en/of de aangever of douanevertegenwoordiger. Lees ook de tip in 3.4.2.

Verplichtingen fiscaal vertegenwoordiger

De administratie van de fiscaal vertegenwoordiger moet toereikend zijn om een controle van de handelingen (op het gebied van de omzetbelasting) van de in een andere lidstaat gevestigde importeur mogelijk te maken. Zo zal uit de administratie duidelijk moeten blijken wie de afnemer van de goederen is. Dit is met name van belang als de goederen niet vervoerd worden naar de importeur, maar worden doorverkocht aan een ander. De fiscaal vertegenwoordiger moet de aan die ondernemer uitgereikte facturen met betrekking tot de ingevoerde goederen in zijn administratie hebben. Ook de facturen en andere bescheiden met betrekking tot de vrachtkosten van de aan die importeur geleverde goederen moeten beschikbaar zijn (met betrekking tot de doorlevering). Als de ingevoerde goederen worden doorgeleverd aan een andere partij, dan moeten ook de gegevens ten aanzien van de doorlevering vastgelegd worden in de administratie.

Voorbeeld

Heeft de te controleren aangifte betrekking op een levering van een exporteur uit de VS aan een importeur in Duitsland (en de goederen gaan ook daadwerkelijk naar Duitsland) dan zal de fiscaal vertegenwoordiger in zijn administratie alle gegevens met betrekking tot de invoer moeten hebben; ook de factuur van de transactie van de VS naar Duitsland en bescheiden waaruit het vervoer van Nederland naar Duitsland blijkt.

Is sprake van een verkoop tussen een leverancier in de VS en een afnemer in Duitsland maar worden de goederen doorverkocht naar Spanje en direct van Nederland naar Spanje vervoerd, dan moet de administratie van de fiscaal vertegenwoordiger zowel de factuur van de VS naar Duitsland (t.b.v. invoer) als de factuur van Duitsland naar Spanje (en de vervoerbescheiden/verzekeringskosten voor beide transacties), in verband met de doorlevering bevatten.

²⁴ Uitsplitsing per importeur is noodzakelijk in het geval een UTB opgelegd wordt en de importeur ook aangever of medeschuldenaar is.

5.7.7 Meerdere schuldenaren

Een specifiek aandachtspunt bij een CNI is, dat er meer schuldenaren kunnen zijn. De **hoofdregel** is dat eventuele correcties moeten worden nagevorderd bij de aangever(s). Is sprake van meerdere aangevers dan zal bij al deze aangevers moeten worden nagevorderd. Dat kan alleen als de importeur gebruik maakt van meerdere indieners en de indieners op eigen naam en voor eigen rekening aangifte(n) hebben gedaan.

De correcties kunnen soms ook worden nagevorderd bij de betreffende importeur, namelijk in het geval dat hij wist of redelijkerwijs had moeten weten dat de gegevens die hij aan zijn aangever(s) heeft verstrekt voor het doen van de aangifte verkeerd waren (zie artikel 77, lid 3 DWU). In dat geval is de importeur ook hoofdelijk aansprakelijk voor de douaneschuld(en) die daardoor zijn ontstaan.

Daarnaast kan sprake zijn van één douaneschuld en meerdere schuldenaren (pluraliteit van schuldenaren). Dan krijgt iedere schuldenaar dezelfde UTB, maar met een verschillend subnummer.

5.8 Conclusie en oordeelsvorming

De controlemedewerker trekt zijn conclusie op basis van de controlebevindingen. De vraag die steeds gesteld moet worden is, of voldoende controle-informatie beschikbaar is om een conclusie te kunnen trekken over de te controleren aangiften.

Als de conclusie is dat de aangiften gecorrigeerd moeten worden, dan moeten de correcties aan de aangiften kunnen worden toegerekend. Voor meer informatie wordt verwezen naar hoofdstuk 6.

ATD ondersteunt de oordeelsvorming.

5.9 Dossiervorming

Een controledossier bevat het geheel van vastleggingen dat – van opdracht tot en met rapportage – inzicht verschaft in de gebruikte gegevens, de overwegingen en de genomen beslissingen die betrekking hebben op de verschillende fasen van het controleproces: bedrijfsverkenning, analyse van de administratie, planning, uitvoering en evaluatie van de volledigheidsc controles respectievelijk de juistheidsc controles, de eindevaluatie en de afronding. Het controledossier moet compleet en voldoende gedetailleerd zijn, zodat ook anderen zich een goed beeld kunnen vormen van de uitgevoerde controlewerkzaamheden. Het controledossier wordt in ATD bijgehouden.

Tip!

Met het oog op onderbouwing van de correcties en het opleggen van UTB's is het belangrijk dat, ook achteraf, kan worden nagegaan wanneer bepaalde handelingen zijn verricht en bepaalde gebeurtenissen hebben plaatsgevonden. Denk bijvoorbeeld aan de tijdstippen waarop:

- de controle is aangekondigd dan wel afgezegd;
- de controleopdracht is gewijzigd;
- (eind)bespreking(en) is (zijn) gevoerd;
- verklaringen zijn afgelegd en mededelingen zijn gedaan (let op dat proces verbalen niet in ATD-dossiers mogen worden opgenomen);
- vragenlijsten zijn uitgereikt en de antwoorden daarop zijn ontvangen;
- afspraken zijn gemaakt, die hun invloed op langere termijn doen gelden;
- belangrijke stukken zijn verkregen, en
- de controle ter plaatse is afgerond.

Leg de relevante datums in het logboek van het controledossier vast.

ATD ondersteunt de dossiervorming.

In de volgende hoofdstukken wordt ingegaan op de correcties, de rapportage en het eindgesprek en de interne afronding.

6 Correcties

6.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden de correcties, de mogelijkheid van afzien van boeking achteraf (navordering), de schuldenaar en het recht om gehoord te worden behandeld.

Voor de berekening van de correcties wordt gebruik gemaakt van het CNI Resultatenbestand in ATD.

6.2 Correctie op aangifte

6.2.1 Navorderingsgrens

Het DWU kent geen navorderingsgrens.

Voor de nationale belastingen die bij invoer worden geheven (omzetbelasting, accijns en verbruiksbelasting van alcoholvrije dranken) gelden ook geen navorderingsgrens. Wel geldt de boekingsgrens van € 1,60. Bedragen aan nationale belastingen die door AGS niet zijn geboekt omdat zij minder dan € 1,60 bedragen, worden ook niet nagevorderd naar aanleiding van een CNI.

6.2.2 Toerekening correcties aan aangiften

In het douanerecht geldt dat een relatie gelegd moet kunnen worden tussen de correctie en de aangifte waarop deze correctie betrekking heeft (één op één). Meestal stuit deze eis op weinig problemen omdat deze specificatie een logisch gevolg is van de verrichte controlehandelingen. In veel gevallen worden de specificaties opgenomen in een bijlage bij de UTB waarin dan wordt aangegeven hoe de correctie is opgebouwd per aangifte.

Met name bij bepaalde waardecorrecties ligt het soms wat lastiger om per aangifte de correctie op te bouwen. Denk bijvoorbeeld aan de waarde van een royaltycontract dat alsnog moet worden omgeslagen over enkele honderden aangiften. Stem de berekening van de correcties af met de controleleider en neem, indien nodig, contact op met het LWT.

Als bij het uitvoeren van de juistheidcontroles gebruik wordt gemaakt van de statistische steekproef, maken we bij de toerekening van de correcties onderscheid tussen de bekende en de geprojecteerde fout. De bekende fout kan rechtstreeks aan de individuele gedane aangiften toegerekend worden. De geprojecteerde fout (dit is het verschil tussen de foutprojectie en de bekende fout) wordt toegerekend aan het deel van de aangiften dat niet in de bekende fout betrokken is. In de UTB moet worden gespecificeerd welk bedrag en welke aangiften leiden tot de bekende fout en welk deel betrekking heeft op overige aangiften in de populatie.

6.2.3 Verjaringstermijn douaneschuld

De normale termijn bedraagt drie jaar, te rekenen vanaf het moment waarop de douaneschuld is ontstaan (artikel 103 DWU). Echter, bij onjuiste aangiften wordt nagevorderd tot 5 jaar nadat de douaneschuld is ontstaan (artikel 103, lid 1 juncto artikel 77, lid 2 DWU, tijdstip van aanvaarding van de aangifte).

6.2.4 Heffing van omzetbelasting bij invoer

Als er een douaneschuld ontstaat, ontstaat er veelal ook een verschuldigdheid van omzetbelasting bij invoer. De wijze van heffing van omzetbelasting bij invoer kan echter verschillen van de wijze van heffing van een douaneschuld (artikel 18 wet OB).

Basisregel is dat de heffing van de omzetbelasting op dezelfde manier gebeurt als de heffing van het invoerrecht (d.m.v. een UTB). Daarop is echter een belangrijke uitzondering. Op grond van artikel 23 wet OB wordt de heffing van omzetbelasting bij invoer onder voorwaarden verlegd naar de binnenlandse omzetbelastingaangifte van de ondernemer voor wie de goederen bij de invoer bestemd zijn (de verleggingsregeling). De belangrijkste voorwaarde is dat de ondernemer voor wie de goederen bestemd zijn een aanwijzing heeft op grond van artikel 23 wet OB (btw-identificatienummer).

Goederen worden in het algemeen geacht te zijn bestemd voor een ondernemer, als de desbetreffende ondernemer de goederen overeenkomstig zijn bedrijfsvoering betreft. Dit laatste doet zich voor wanneer de ondernemer de goederen zelf invoert of daarvoor opdracht heeft gegeven aan, bijvoorbeeld, een douanevertegenwoordiger. Het komt voor dat logistieke dienstverleners opdracht geven om goederen namens hen aan te geven. Zij hebben los van het aangeven en het transporteren en/of opslaan verder geen bemoeienis met de goederen. De goederen worden dan in de zin van artikel 23 Wet OB niet betrokken in het kader van de bedrijfsvoering/de bedrijfsactiviteiten, en verlegging is dan ook niet mogelijk. Als deze verleggingsregeling wordt gebruikt, moet worden vastgesteld of het gebruikte btw-identificatienummer inderdaad van de ondernemer is voor wie de goederen bestemd zijn.

Let op!

Soms is de verleggingsregeling toegekend aan de fiscale eenheid voor de btw waar de gecontroleerde ondernemer deel van uitmaakt. In dat geval moet gecontroleerd worden of de ondernemer inderdaad deel uitmaakt van de fiscale eenheid waaraan het verleggingsnummer is toegekend en gebruik mag maken van de verleggingsregeling.

Dit kan worden gecontroleerd aan de hand van de code ondernemer vermeld in taak 3240 Beheer van Relaties.

Code 03: dit betekent dat de onderneming deel uitmaakt van een fiscale eenheid voor de omzetbelasting en gebruik mag maken van de verleggingsregeling voor de omzetbelasting.

Code 04: dit betekent dat de onderneming deel uitmaakt van een fiscale eenheid voor de omzetbelasting maar geen gebruik mag maken van de verleggingsregeling voor de omzetbelasting.

Als er een douaneschuld is ontstaan moet altijd ambtshalve worden nagegaan of de heffing van omzetbelasting moet worden verlegd. Als sprake is van verlegging, dan wordt de aangever verzocht om een schriftelijke verklaring van de aangewezen ondernemer te overleggen waaruit blijkt dat deze goederen voor hem zijn bestemd in de zin van artikel 23 wet OB. Deze verklaring voorkomt dat verlegging plaatsvindt naar ondernemers die geen betrokkenheid hebben bij de betreffende zending.

Is sprake van toepassing van de verleggingsregeling, dan krijgt de schuldenaar dus geen UTB voor de omzetbelasting, maar wordt de omzetbelasting verlegd naar de binnenlandse belastingplichtige. In beginsel zal de Belastingdienst hiervan op de hoogte moeten worden gebracht middels een afschrift van het controlerapport of een renseignement waarin de verlegging wordt opgenomen.

Let op!

De omzetbelasting wordt berekend over de douanewaarde (artikel 19 wet OB). Ook over de na te vorderen invoerrechten is de belanghebbende OB verschuldigd.

6.2.5 Vermelding FRC-code

In het CNI resultatenbestand dat bij de controleopdracht in ATD wordt meegeleverd, zijn de te controleren aangifteredata inclusief FRC-code opgenomen. Bij een correctie hoeft de code niet

gewijzigd te worden. Als de gecontroleerde code afwijkt van de code vermeld in de controleopdracht moet de controlemedewerker dit in het CNI Resultatenbestand vermelden.

Let op!

De 'common financial risk criteria' zijn niet openbaar.

Het CNI Resultatenbestand met de aangebrachte correcties gaat samen met de rapportage retour naar het DLTC.

Een overzicht van de correcties voor de rapportage kan via het tabblad UTB Overzicht van het CNI Resultatenbestand worden gegenereerd. Dit overzicht is bestemd voor de schuldenaar.

6.2.6 Omkering van de bewijslast

Als niet wordt voldaan aan de administratie-, bewaar- of inlichtingenplicht dan kan in sommige gevallen de bewijslast worden omgekeerd. Dit moet zorgvuldig gebeuren. De controlemedewerker moet bij het vaststellen van de UTB de correctie met redelijke argumenten kunnen onderbouwen. In de bezwaarfase kan de inspecteur zich beroepen op de omkering van de bewijslast. Overleg hierover altijd met een formeel recht deskundige van het regiokantoor.

6.3 Afzien van boeking achteraf en terugbetaling

6.3.1 Afzien van boeking achteraf (navordering)

Voor de rechten bij invoer zijn de nationale beginselen van behoorlijk bestuur niet van toepassing. In artikel 119, lid 1 DWU is de mogelijkheid gecreëerd om in geval van een vergissing om een terugbetaling of kwijtschelding te verzoeken. Dit is alleen mogelijk als:

- de schuldenaar de vergissing redelijkerwijze niet had kunnen ontdekken, én
- de schuldenaar te goeder trouw heeft gehandeld.

Het afzien van een boeking achteraf is niet mogelijk. Er moet eerst worden geboekt (gecorrigeerd) en medegedeeld. Voor terugbetaling of kwijtschelding zal de schuldenaar in de regel een verzoek om terugbetaling/kwijtschelding moeten indienen, en zich daarbij beroepen op artikel 119 DWU. Voor meer informatie zie Handboek Douane, onderdeel 31.00.00, paragraaf 5.

Voor preferentiële regelingen voorziet artikel 119, lid 3 DWU in een aantal aanvullende voorschriften. Verwezen wordt naar de tekst van genoemde bepaling.

Wanneer alle te corrigeren aangiften zonder voorafgaande fysieke controle zijn afgedaan zal niet gauw sprake zijn van een 'vergissing' van de Douane. Voor een 'vergissing' is altijd een actieve gedraging van de Douane vereist. Het zonder fysieke controle aanvaarden van een onjuiste aangifte levert daarom géén 'vergissing' van de Douane op.

Als een deel van de te corrigeren aangiften wél fysiek is gecontroleerd en een deel niet, dan moet altijd een boeking achteraf op de niet-gecontroleerde aangifteregels plaatsvinden. Ook wél fysiek gecontroleerde aangifteregels, waarbij geen correcties hebben plaatsgevonden, moeten achteraf worden geboekt en medegedeeld als de CNI tot een correctie leidt.

Let op!

5.1 tweede lid onder d

5.1 tweede lid onder d

Handelingen die de inspecteur verricht ná de boeking van een douaneschuld kunnen van invloed zijn op daarna ontstane schulden. Ook dat wordt beoordeeld in het kader van een verzoek tot terugbetaling, met raadpleging van de 'Rem/Rep'-inspecteur van het regiokantoor.

Voorbeeld

Een importeur dient op eigen naam en voor eigen rekening diverse aangiften ten invoer in. Hij geeft de goederen aan onder goederencode X (2%). Er wordt geen verificatie van de aangiften uitgevoerd. 7 maanden later wordt een CNI ingesteld bij de importeur. Volgens de Douane moeten de goederen worden ingedeeld onder goederencode Y (5%). De invoerrechten worden nagevorderd. Vervolgens concludeert de Douane 5 maanden na de CNI dat de goederen moeten worden ingedeeld onder goederencode Z (10%).

De vergissing van de douaneautoriteiten die bij de CNI is gemaakt, kan niet leiden tot het afzien van boeking achteraf. Er moet opnieuw een boeking achteraf plaats vinden.

Op nationale belastingen die ter zake van invoer worden geheven (accijns, omzetbelasting en verbruiksbelasting van alcoholvrije dranken) zijn de nationale beginselen van behoorlijk bestuur wél van toepassing. Dus ook het 'normale' vertrouwensbeginsel, zonder de beperkingen van artikel 119 DWU. Dit kan tot gevolg hebben dat nationale belastingen (bijvoorbeeld omzetbelasting en accijns) niet kunnen worden nageheven, terwijl op grond van artikel 77 DWU de rechten bij invoer (bijvoorbeeld douanerecht en antidumpingheffing) wel moeten worden nagevorderd.

6.3.2 Terugbetaling

Bij het uitvoeren van een CNI kan ook blijken dat niet te weinig, maar juist te veel is geheven. In dat geval dient de te veel geheven belasting te worden terugbetaald. De Douane verleent deze terugbetaling ambtshalve, dus zonder dat hiertoe een verzoek hoeft te worden gedaan (artikel 116 DWU). Voorwaarde is dat alle gegevensvereisten opgenomen in Bijlage A GVo.DWU voor een verzoek om terugbetaling/kwijtschelding in het dossier aanwezig zijn. Voor meer informatie zie Handboek Douane 31.00.00, paragraaf 2.3.1.

De reden voor de terugbetaling is niet van belang, ook als de aangever zelf een fout heeft gemaakt, die tot een te hoge heffing heeft geleid, wordt ambtshalve terugbetaling verleend. Voor een ambtshalve terugbetaling op grond van artikel 116 DWU geldt de normale terugbetalingstermijn van drie jaar en tegen de terugbetalingsbeschikking staat ook gewoon de mogelijkheid van bezwaar open.

Let op!

Als vastgesteld is dat bij een aangifte te veel is geheven, dan hoeft de controlemedewerker niet zelf op zoek te gaan naar alle andere aangiften waar mogelijk dezelfde fout is gemaakt. In dat geval worden de bevindingen besproken en wordt de aangever in de gelegenheid gesteld om zelf de aangiften te verzamelen en de terugbetaling te berekenen. De controlemedewerker beoordeelt vervolgens wel de juistheid van de berekening.

Een terugbetaling kan uitsluitend aan de aangever worden verleend. Als de aangever een ander is dan de importeur, dan kan de aangever zo nodig besluiten een creditnota te zenden aan de importeur en het door de Douane terugbetaalde geld aan hem overmaken. De Douane staat daar verder helemaal buiten. Toch terugbetalen aan de importeur is in strijd met de wet (contra legem). Tenzij de aangever schriftelijk verklaart dat het bedrag op rekening van een ander gestort moet worden.

Let op!

Een terugbetaling op de ene aangifte mag niet worden gesaldeerd met een boeking achteraf (navordering) op een andere aangifte. De ontvanger kan in het kader van de inning wél de terugbetaling met de navordering verrekenen.

Let op!

De ambtshalve terugbetaling is gegrond op het DWU en is dus geen ambtshalve teruggaaf in de zin van artikel 65 AWR.

6.3.3 De 'Rem/Rep'-inspecteur

Elk regiokantoor heeft een 'Rem/Rep'-inspecteur²⁵ aangewezen. Zij zijn de regionale experts die beslissen of kan worden overgegaan tot kwijtschelding/terugbetaling. Het is verplicht om bij toepassing van de artikelen 119 DWU (vergissing van de bevoegde autoriteiten) en 120 DWU (billijkheid) deze inspecteur te raadplegen. Een overzicht van de inspecteurs is te vinden op [DouaneNet](#).

6.4 Wie is de schuldenaar

Ingeval van correcties vindt boeking achteraf plaats en wordt de uitnodiging tot betaling gezonden aan de aangever/schuldenaar. In hoofdstuk 3 is beschreven wie in welke situatie de aangever en wie de schuldenaar is. Over het algemeen is de aangever ook de schuldenaar.

6.4.1 Hoofdelijke aansprakelijkheid

Als een importeur de aangifte laat doen door een 'douanevertegenwoordiger'²⁵ op eigen naam en voor eigen rekening (de douanevertegenwoordiger is dan de aangever), kan het zijn dat ook de importeur hoofdelijk tot betaling van de douaneschuld is gehouden. Dat is alleen dán het geval wanneer de importeur gegevens voor de aangifte heeft verstrekt, terwijl hij wist of redelijkerwijs had moeten weten dat die gegevens verkeerd waren (zie artikel 77, lid 3 DWU). Aan die eis is niet snel voldaan, zo blijkt uit jurisprudentie van de Tariefcommissie.²⁶

Tip!

5.1 tweede lid onder d

Wanneer de importeur aansprakelijk wordt gesteld, dient dat gemotiveerd in het rapport te worden vermeld. In het dossier dienen de stukken aanwezig te zijn waaruit blijkt waarom de importeur als schuldenaar aangemerkt kan worden.

Wanneer aan de genoemde eis wordt voldaan, vervalt daarmee overigens niet de aansprakelijkheid van de douanevertegenwoordiger als aangever. Dan is dus sprake van twee hoofdelijk aansprakelijke schuldenaren, hetgeen doorgaans pas blijkt tijdens de controle.

6.4.2 Niet aangegeven zendingen

Het kan gebeuren dat bij een CNI blijkt dat er zendingen zijn binnengekomen waarvoor geen invoeraangifte is gedaan. Het is veelal niet mogelijk om uit de administratie af te leiden wie de

²⁵ De term Rem/Rep bestaat uit een samenvoeging van de (Engelstalige) afkortingen 'Rem' en 'Rep'. Rem is de afkorting van 'remission' dat kwijtschelding betekent. Rep vormt de afkorting van 'repayment' dat terugbetaling betekent.

²⁶ Uitspraak 0002/99 TC van 19 juni 2001 (royalty's 'vergeten'); 0115/98 TC en 0116/98 TC van 17 juli 2001 (ongeldige certificaten overgelegd).

goederen daadwerkelijk heeft binnengebracht. In bepaalde gevallen kan echter wel de importeur als schuldenaar worden aangemerkt op grond van artikel 79 DWU.

Wanneer de importeur zelf zorg heeft moeten dragen voor de invoer (bijvoorbeeld levering FOB (Free on Board), CIF (Cost, Insurance and Freight) of EXW (Ex Works))²⁷ zal hij, als hij als aangever is opgetreden, in de administratie de invoeraangifte voorhanden moeten hebben. Is een douanevertegenwoordiger de aangever dan zal de importeur een invoeraangifte of minimaal een factuur van de douanevertegenwoordiger die de aangifte heeft verzorgd voorhanden moeten hebben, met daarop de betaalde rechten bij invoer. Dit volgt uit de bewaarplicht zoals die voor een importeur voortvloeit uit artikel 51 DWU.

Als tijdens de controle blijkt dat deze informatie ontbreekt dan voldoet de importeur niet aan zijn administratieplicht van artikel 1:32 Adw en kan de bewijslast ten aanzien van de regelmatige invoer omgekeerd worden op grond van artikel 8:2, lid 6 en lid 7 van de Adw. Dit betekent dat er van uitgegaan moet worden dat de betreffende goederen op onregelmatige wijze zijn binnengebracht of aan het douanetoezicht zijn onttrokken en dat een douaneschuld is ontstaan op grond van artikel 79, lid 1 DWU. De importeur kan op grond van artikel 79, lid 3 DWU als schuldenaar worden aangemerkt.

²⁷ Dit zijn ICC Incoterms®.

7 Rapportage en eindgesprek

7.1 Inleiding

De controlemedewerker sluit elke CNI af met een rapport waarin hij relevante zaken verwoordt. Dit rapport heeft primair tot doel informatie te verstrekken voor de heffing en/of inning van belastingen die bij invoer verschuldigd zijn alsmede over eventuele VGEM-aspecten. Algemene richtlijnen voor de rapportage zijn te vinden in het Handboek Controle.

Bij de rapportage worden de richtlijnen en instructies van ATD gevolgd. ATD ondersteunt de rapportage door middel van een rapportgenerator. Voor het aanbieden van het rapport wordt gebruik gemaakt van de standaard brieven zoals opgenomen in de documentenbibliotheek van ATD.

In dit hoofdstuk zijn voor de volgende onderdelen de voor de CNI specifieke aspecten uitgewerkt, zoals:

- reikwijdte
- wie ontvangt wat
- standpunt van de Douane
- eindgesprek
- standpunt van de aangever of de ander dan de aangever
- afspraken
- geheimhouding.

7.2 Reikwijdte

De reikwijdte van de CNI wordt vastgelegd in het rapport en moet in overeenstemming zijn met de controleopdracht en de aankondigingsbrief.

Als de controleopdracht na de aankondiging is uitgebreid dan moet ook de uitbreiding in de reikwijdte van het rapport worden vermeld.

Zo wordt voorkomen dat misverstanden kunnen ontstaan over de reikwijdte van de controle en dat verwachtingen worden gewekt die niet gerechtvaardigd zijn.

7.3 Standpunt van de Douane

De controlemedewerker verwoordt in het rapport alle relevante feiten en omstandigheden en de standpunten van de Douane. Hij motiveert de standpunten (en dus ook de correcties) en dekt de daaraan ten grondslag liggende feiten en omstandigheden af met bescheiden in het controledossier.

Bij de onderbouwing van de correcties dient met name te worden gedacht aan:

- Welke feiten en omstandigheden waren aanleiding tot de correctie of het achterwege laten daarvan?
- Op welke wetsartikelen en interpretatie van deze artikelen is (het achterwege laten van) de correctie gebaseerd?
- De berekeningen die ten grondslag liggen aan de correctie.

Let op!

Voordat het conceptrapport wordt verzonden en het eindgesprek wordt gevoerd, wordt het dossier aan een kwaliteitsmeting onderworpen. Deze kwaliteitsmeting wordt uitgevoerd door vastlegging in KwaliteitsMeting Online (KMO).

Een PDF van de definitieve KMO-meting wordt opgenomen in het ATD-dossier.

7.4 Wie ontvangt wat

In beginsel wordt het rapport verstuurd naar het bedrijf waar de controle is uitgevoerd.

Rapport naar de aangever

Dit is onder meer het geval wanneer de controle is ingesteld bij:

- de importeur, die zelf aangifte heeft gedaan;
- de importeur, die de aangifte heeft laten verzorgen door een direct vertegenwoordiger;
- de douanevertegenwoordiger, die op eigen naam en voor eigen rekening de aangifte heeft gedaan in opdracht van de importeur;
- de douanevertegenwoordiger, die in indirecte vertegenwoordiging de aangifte heeft gedaan in opdracht van een buitenlandse importeur;
- de fiscaal vertegenwoordiger, die op eigen naam en voor eigen rekening de aangifte heeft gedaan.

Controle bij een ander dan de aangever

Dit is onder meer het geval wanneer de controle wordt ingesteld bij:

- de importeur, die een 'douanevertegenwoordiger' opdracht heeft gegeven de aangifte op eigen naam en voor eigen rekening te doen;
- de in Nederland gevestigde importeur, die een douanevertegenwoordiger opdracht heeft gegeven de aangifte in indirecte vertegenwoordiging te doen;
- de douanevertegenwoordiger, die de aangifte in directe vertegenwoordiging heeft gedaan voor een importeur die in een ander land is gevestigd;
- de fiscaal vertegenwoordiger, die de aangifte door een 'douanevertegenwoordiger' op eigen naam en voor eigen rekening heeft laten doen;
- de fiscaal vertegenwoordiger van een, in een andere lidstaat, gevestigde importeur voor wie de aangifte door een douanevertegenwoordiger is ingediend.

Gebruik de tabel van bijlage 1 om te bepalen wie het rapport ontvangt.

7.5 Eindgesprek

Het eindgesprek vindt in principe plaats voor het versturen van de vooraankondiging. Voor meer informatie over de vooraankondiging wordt verwezen naar hoofdstuk 8.

Wanneer de controle heeft plaatsgevonden bij de aangever, dan worden met de aangever zowel de geconstateerde feiten besproken als de daaraan te verbinden gevolgen.

Wanneer de controle heeft plaatsgevonden bij een ander dan de aangever, worden de *geconstateerde feiten* primair besproken met degene bij wie de controle is uitgevoerd. Dat is van belang omdat over de feiten, die de basis vormen voor de oordeelvorming, geen misverstanden mogen bestaan. De *gevolgen* (bijvoorbeeld correcties) die aan deze feiten moeten worden verbonden kunnen (binnen bepaalde grenzen) eveneens worden besproken met degene bij wie de controle heeft plaatsgevonden (veelal de importeur). Aandacht voor de geheimhoudingsverplichtingen is hierbij van groot belang. Zaken die uitsluitend betrekking hebben op de aangever mogen niet worden besproken met degene bij wie de controle heeft plaatsgevonden. Heeft bijvoorbeeld de aangever grove fouten gemaakt waardoor gecorrigeerd moet worden, dan mag degene bij wie de controle heeft plaatsgevonden niet worden geïnformeerd over de fouten van de aangever. Het feit dat de aangever de correcties waarschijnlijk uiteindelijk zal verhalen op de importeur, vanwege de civielrechtelijke relatie die hij met hem heeft, doet daar niets aan af.

Als de controle bij een ander dan de aangever, doorgaans de importeur, heeft plaatsgevonden dan kan ook een gesprek met de aangever worden gevoerd. Voor een goede oordeelsvorming is het soms nodig om de aangever in de gelegenheid te stellen om op de voorgenomen conclusies te reageren alvorens tot een definitief standpunt te komen. Houd hierbij rekening met de geheimhoudingsbepalingen.

7.6 Standpunt van de aangever of de ander dan de aangever

Wanneer de controle is uitgevoerd bij de aangever bespreekt de controlemedewerker de bevindingen en de conclusies met de aangever. Hij vermeldt in het rapport of de aangever instemt met het standpunt. Stemt de aangever niet in met het standpunt, dan neemt de controlemedewerker de argumenten daarvoor op in het dossier en het rapport.

Als de controle is uitgevoerd bij een ander dan de aangever, dan vermeldt de controlemedewerker het standpunt van degene bij wie de controle is uitgevoerd in het rapport. Houd hierbij rekening met de geheimhoudingsvoorschriften.

7.7 Afspraken

De controlemedewerker neemt in het rapport de afspraken op die zijn gemaakt met degene bij wie de controle is uitgevoerd.

Als de controle is uitgevoerd bij een ander dan de aangever én worden er afspraken gemaakt met de aangever, dan worden deze afspraken vastgelegd in een afzonderlijke brief naar de aangever.

7.8 Geheimhouding

Het komt geregeld voor dat meerdere partijen betrokken zijn bij het doen van aangiften: de importeur, de douanevertegenwoordiger en/of de fiscaal vertegenwoordiger. Dit betekent dat rekening moet worden gehouden met de geheimhoudingsvoorschriften. Informatie die verkregen is in het kader van een onderzoek bij een bedrijf mag immers niet bekend worden gemaakt aan anderen zonder toestemming van dit bedrijf.

Voorbeeld 1

Een douanemedewerker heeft een CNI ingesteld bij een in Nederland gevestigde importeur A. Het rapport voor importeur A bevat onder andere:

- bevindingen met betrekking tot de administratie van de importeur, en
- correcties op de indeling van de goederen en een berekening van de correcties.

De indiener van de aangiften, douanevertegenwoordiger X, heeft de aangiften ingediend op eigen naam en voor eigen rekening, in opdracht van de importeur A.

De te onderkennen rollen zijn:

Indiener /aangever = douanevertegenwoordiger X

Importeur = importeur A

Importeur A ontvangt het rapport.

De aangever ontvangt een vooraankondiging en een UTB waarin de correcties, de berekening van de correcties en de onderbouwing ervan zijn opgenomen. In de vooraankondiging en de UTB kunnen de relevante passages uit het rapport worden opgenomen, mits rekening is gehouden met geheimhoudingsvoorschriften. Dit betekent bijvoorbeeld dat de bevindingen die betrekking hebben op de administratie van importeur A niet gedeeld mogen worden met de aangever X.

Het rapport dat betrekking heeft op importeur A wordt ook niet naar douanevertegenwoordiger X gestuurd.

Als er niet gecorrigeerd wordt, ontvangt de aangever geen bericht over de uitkomst van het onderzoek.

Voorbeeld 2

Een douanemedewerker heeft een CNI ingesteld bij douanevertegenwoordiger X. X doet in directe vertegenwoordiging aangifte voor de in Duitsland gevestigde importeur B. De douanevertegenwoordiger X treedt ook op als fiscaal vertegenwoordiger voor importeur B.

Het rapport voor douanevertegenwoordiger X bevat onder andere:

- gemaakte afspraken, en
- correcties op de indeling van de goederen en een berekening van de correcties.

De te onderkennen rollen zijn:

Indiener = douanevertegenwoordiger X.

Aangever = importeur B.

Importeur = importeur B.

De aangever, importeur B, ontvangt een vooraankondiging en een UTB waarin de correcties, de berekening van de correcties en de onderbouwing ervan zijn opgenomen. De vooraankondiging en de UTB die naar de aangever worden gestuurd bevatten alleen de relevante passages uit het rapport met betrekking tot de correctie. Het rapport dat naar de douanevertegenwoordiger wordt gestuurd bevat geen gegevens met betrekking tot de UTB die naar de importeur (schuldenaar) wordt gestuurd.

Als er niet gecorrigeerd wordt, ontvangt de aangever geen bericht.

Voorbeeld 3

Een rapport dat is opgesteld naar aanleiding van een CNI wordt aangeboden aan de bestuurder(s) van de onderneming.

Een van het de commissarissen van dit bedrijf vraagt vervolgens zelf het rapport op bij de Douane. De Douane mag dit rapport echter niet aan de commissaris verstrekken omdat hij geen bestuurder is. Ook hier zijn geheimhoudingsvoorschriften dus van toepassing. De commissaris moet het rapport zelf opvragen bij de bestuurder(s) van de onderneming.

Als sprake is van een medeschuldenaar ontvangt deze een vooraankondiging en een UTB. Ook hier moet rekening gehouden worden met de geheimhoudingsvoorschriften; er mag geen informatie van of over derden gedeeld worden.

8 Afwerking onderzoek

8.1 Inleiding

De CNI is nog niet afgerond met het verzenden van het rapport. De bevindingen zijn immers ook intern van belang, bijvoorbeeld voor de risicoafweging CT en het DLTC (zie hoofdstuk 4). ATD bevat een specifiek werkprogramma's voor de interne afronding, de administratieve afhandeling van een dossier en de standpuntbepaling Douane.

Dit hoofdstuk gaat in op het recht om gehoord te worden en het opmaken van UTB's.

8.2 Recht om gehoord te worden

Als de controle leidt tot een correctie moet de schuldenaar vooraf nadrukkelijk in de gelegenheid worden gesteld om te reageren op de geconstateerde feiten en de gevolgen daarvan (artikel 29 juncto artikel 22, lid 6 DWU, artikel 8 GVo.DWU en artikel 8 UVo.DWU). In dit verband wordt gesproken van het recht om gehoord te worden. Tijdens een administratieve controle is er meestal al veel contact tussen controleur en gecontroleerde. Ook vindt altijd een eindgesprek plaats waarin de controlebevindingen en de eventuele correctie worden besproken. Hiermee is echter nog geen sprake van een procedure die aan de eisen voldoet. De schuldenaar moet in alle gevallen nadrukkelijk in de gelegenheid worden gesteld om te reageren op de voorgenomen correctie en hij moet daarvoor een redelijke termijn krijgen. Deze termijn bedraagt 30 dagen en kan niet worden verlengd (artikel 8 Gvo.DWU). Het standpunt van de schuldenaar moet niet alleen worden aangehoord. De Douane moet ook inhoudelijk reageren op de punten die de schuldenaar naar voren brengt. Deze reactie moet zichtbaar zijn in het dossier en het rapport en/of in de UTB.

8.2.1 Werkwijze recht om gehoord te worden

Dit proces bestaat uit twee stappen: de vooraankondiging en de UTB.

Vooraankondiging

De vooraankondiging wordt naar schuldenaar, doorgaans de aangever, verstuurd. In de vooraankondiging staat dat de inspecteur het voornemen heeft om een UTB uit te reiken. Voor de motivering kan verwezen worden naar het tegelijk verstuurd conceptrapport als de CNI bij de aangever is ingesteld. Omdat bij de vooraankondiging de 'ontvangsttheorie' (artikel 29 juncto artikel 22 lid, 6 DWU) geldt, wordt de vooraankondiging altijd 7 dagen vooruit gedateerd. In de vooraankondiging wordt vermeld dat betrokkene binnen 30 dagen na dagtekening zijn zienswijze kan indienen. In de vooraankondiging wordt ook gewezen op het recht tot inzage in het dossier en een verwijzing opgenomen naar de documenten en de informatie waarop de douaneautoriteiten voornemens zijn hun beschikking te baseren (artikel 8 UVo.DWU). Vergeet ook niet te vermelden dat, indien van toepassing, rente op achterstallen in rekening zal worden gebracht.

De controlemedewerker maakt hiervoor gebruik van de standaardbrieven uit de documentenbibliotheek van ATD.

Wie ontvangt de vooraankondiging?

Als de CNI is ingesteld bij de aangever dan worden de vooraankondiging en het conceptrapport naar de aangever verstuurd.

Is de CNI ingesteld bij een ander dan de aangever en/of medeschuldenaar dan wordt alleen de vooraankondiging naar de aangever en/of medeschuldenaar gestuurd. De motivering, zoals die normaal in de UTB wordt opgenomen, staat óók in de vooraankondiging. De termijn bedraagt 30 dagen, ook als de aangever en/of medeschuldenaar in een andere lidstaat gevestigd is.

UTB

Als de betrokkene zijn standpunt binnen de 30 dagen kenbaar maakt, dan kan de beschikking direct genomen worden, tenzij de aangever kenbaar maakt zijn standpunt binnen de 30 dagen nader uiteen te willen zetten.

Nadat de 30 dagen zijn verstreken, wordt de voorgenomen UTB verstuurd, tenzij het standpunt van de aangever tot een ander oordeel leidt of de douaneschuld op een ander bedrag moet worden vastgesteld. In dat geval wordt in het dossier en het rapport vermeld dat de reactie tot de conclusie heeft geleid dat er geen UTB wordt opgelegd, dan wel dat de UTB op een ander (lager) bedrag wordt vastgesteld.

Het indienen van de zienswijze kan schriftelijk geschieden, het is dus niet vereist dat dit (ook nog) mondeling gebeurt. Soms wordt pas aan het einde van de termijn een reactie ingediend, en ook gevraagd om verlenging van de termijn om nog gehoord te worden. Dat is niet de bedoeling. Als men gehoord wil worden of men het dossier wil inzien, dan moet men dat kort na ontvangst van de vooraankondiging kenbaar maken, zodat het gesprek/de inzage nog binnen de termijn van 30 dagen kan plaatsvinden. Het is dus aan te bevelen om dit ook in de vooraankondiging te vermelden en dat verlenging van de termijn niet mogelijk is. De schorsing van de verjaringstermijn (artikel 103, lid 3, letter b DWU) geldt ook alleen maar voor bovengenoemde 30 dagen. Houd dus altijd rekening met bovengenoemde procedure en termijnen om niet het risico van verjaring (en tenietgaan van de douaneschuld) te lopen.

Tip!

Verlenging van de termijn is niet mogelijk. Neem in de vooraankondiging op dat het verzoek om gehoord te worden binnen 2 weken na dagtekening moet worden ingediend. Dit om te voorkomen dat een dergelijk verzoek vlak voor afloop van de termijn wordt ingediend.

Let op!

De reactie van belanghebbende moet worden verwerkt in de motivering van de UTB. Laat ook duidelijk en gemotiveerd blijken wat het standpunt is ten aanzien van de argumenten die belanghebbende heeft aangevoerd.

Let op!

Soms resteren minder dan 30 dagen voor de douaneschuld begint te verjaren. Dan kan het raadzaam zijn om de vooraankondiging en de UTB fysiek uit te reiken en deze op de dag van uitreiking zelf te dateren. Overleg dan met een formeel recht deskundige van het regiokantoor.

Inzage in het controledossier

Onderdeel van het recht om gehoord te worden is recht op inzage in het controledossier. Als hier gebruik van wordt gemaakt, is het van belang om het controledossier vooraf kritisch door te nemen. Soms bevat het dossier e-mailwisselingen, verslagen van vergaderingen en/of adviezen van coördinatiegroepen. Deze bevatten vaak persoonsgegevens (namen van betrokken ambtenaren) en/of zienswijzen van individuele ambtenaren op de voorgelegde casus. Deze stukken worden in verband met de privacy en het recht van de inspecteur op geheim intern beraad in de regel niet ter inzage verstrekt. Ook het overzicht met de berekening waarop de FRC-codes zijn vermeld, mag niet ter inzage worden verstrekt.

Hetzelfde geldt voor een eventuele opvolgende bezwaar- en beroepsprocedure. Neem altijd tijdig contact op met de controleleider en de formeel recht deskundige van het regiokantoor.

8.3 Opmaken uitnodiging tot betaling (UTB)

8.3.1 Boeking achteraf

Als uit de CNI blijkt dat te weinig is geheven, dient het méér verschuldigde te worden nagevorderd. Het DWU gebruikt hiervoor de term 'boeking achteraf'. Zoals elke boeking dient ook een boeking achteraf aan de schuldenaar te worden medegedeeld door verzending van een uitnodiging tot

betaling (artikel 102 DWU juncto artikel 7:6 Adw). Deze moet uiterlijk 14 dagen na de dag waarop de Douane in staat is het verschuldigde bedrag aan invoerrechten vast te stellen worden geboekt (artikel 105 lid 3 DWU).

De controlemedewerker levert de benodigde informatie aan voor het opstellen van de UTB.

Bij het opmaken van de UTB moet gebruik worden gemaakt van de applicatie Douane Fraude Bestrijding (DFB). Voor de berekening van de rente op achterstallen wordt gebruik gemaakt van de module Renteberekening op het Kantoor Platform Douane (KPD).

Let op!

De Douane moet direct na afloop van de vooraankondigingsprocedure een UTB opmaken. Dit volgt uit de slotzin van artikel 22, lid 6 DWU waarin staat "Na het verstrijken van deze termijn wordt aan de aanvrager in de passende vorm mededeling gedaan van de beschikking." Deze bepaling is ook van toepassing op andere beschikkingen dan beschikkingen op aanvraag, zoals UTB's (zie artikel 29 DWU). Het volgt ook uit artikel 103, lid 3 DWU: mededelen van de douaneschuld wanneer het verschuldigde bedrag kan worden vastgesteld en daarover een besluit kan worden genomen. Dit is van belang omdat:

- te lang wachten een verwijt van de Europese Commissie (niet tijdig veiligstellen van Traditionele Eigen Middelen) kan opleveren, met eventueel in rekening brengen van verpagingsrente;
- in diverse procedures door de inspecteur is aangevoerd dat het niet mogelijk is om de termijn van 30 dagen voor het indienen van de zienswijze naar aanleiding van de vooraankondiging te verlengen. Dit roept vraagtekens op als de Douane vervolgens zelf maandenlang wachten met het opleggen van een UTB;
- door het onnodig lang wachten met het opleggen van een UTB de betrokkene ook onnodig rente op achterstallen moet betalen. Die moet immers worden berekend vanaf het moment van ontstaan van de douaneschuld tot het moment van mededelen van die schuld (artikel 114, lid 2 DWU).

Tip!

Als de CNI kan niet op tijd worden afgerond en er dreigt verjaring, kan de UTB gesplitst worden zodat deze over de aangiften die dreigen te verjaren alsnog op tijd kan worden opgelegd.

Let op!

Een boeking achteraf op de ene aangifte mag niet worden gesaldeerd met een terugbetaling op een andere aangifte. De ontvanger kan in het kader van de inning wél de terugbetaling met de navordering verrekenen.

8.3.2 Meer UTB's: nummering en boeking

Algemeen

Er kunnen twee redenen zijn waarom meer dan één UTB opgemaakt dient te worden ter afronding van een controle na de invoer. In de eerste plaats kan sprake zijn van meer dan één aangever. Daarnaast kan het zijn dat ook de importeur die niet tevens de aangever is, als medeschuldenaar wordt aangemerkt. Om de zaak nog ingewikkelder te maken kunnen deze twee situaties ook nog eens samenlopen.

Voorbeeld 1

Bij importeur X (niet zijnde de aangever) is een controle na de invoer ingesteld. X laat zijn aangiften verzorgen door de douanevertegenwoordigers A en B. X heeft aan A en B facturen verstrekt, terwijl hij wist dat daarop te lage waarden werden vermeld. Dit leidt tot een correctie van € 10.000,= bij aangever A en € 15.000,= bij aangever B. Omdat X bewust onjuiste informatie heeft verstrekt aan zijn aangevers is hij zelf ook schuldenaar.

Verschillende aangevers kunnen per definitie nooit aansprakelijk zijn voor *dezelfde* douaneschuld; een aangifte kan immers maar door één aangever worden gedaan. Een importeur (niet zijnde de aangever) is, als hij aansprakelijk is, juist altijd aansprakelijk voor dezelfde douaneschulden als zijn aangever(s). Dit komt ook tot uitdrukking in de nummering van de UTB's.

Voorbeeld 2

In voorbeeld 1 krijgt A een UTB voor € 10.000,= en importeur X ook. Omdat het dezelfde schuld betreft krijgen beide UTB's hetzelfde nummer, bijvoorbeeld nr. 123. Om verwarring te voorkomen wordt de UTB van aangever A eventueel aangevuld met een letter a, en de UTB van importeur X met een letter b.

Op gelijke wijze zal ook een UTB opgemaakt moeten worden voor een bedrag van € 15.000,= voor B (nr. 124a) en X (nr. 124b).

Boeking per schuld

Het voorgaande is ook van invloed op de boeking in heffings- en inningssystemen. Elke schuld en dus elk UTB-nummer, dient slechts éénmaal in het systeem te worden geboekt. In het hierboven gegeven voorbeeld worden dus twee douaneschulden opgevoerd (nr. 123 voor € 10.000,= en nr. 124 voor € 15.000,=). Nu is het systeem zó ingericht dat een schuld maar op één naam kan worden opgevoerd. Het is echter wel mogelijk om een vermelding op te nemen dat er nog andere schuldenaren (mede)aansprakelijk zijn voor de betreffende schuld.

Als één van de twee schuldenaren betaalt gaat de schuld teniet (artikel 124 DWU). Stel dat X beide UTB's betaald heeft, dan hoeven A en B dus niet meer te betalen. Let wel: door de betaling gaat de schuld van rechtswege teniet; er dient dus in géén geval een terugbetalings- of kwijtscheldingsbeschikking aan A en B te worden gezonden! Wel moet door de ontvanger een brief worden verzonden dat niet meer betaald hoeft te worden, omdat de schuld al door een andere schuldenaar is voldaan.

Als sprake is van meerdere schuldenaren voor één schuld (bijvoorbeeld X en A in het voorbeeld) dan krijgen alle schuldenaren een UTB. Blijft betaling uit dan dient de ontvanger vervolgens te bepalen tot wie hij zich voor de (dwang)invordering primair richt.

8.3.3 UTB en omzetbelasting

Als er een douaneschuld ontstaat, ontstaat er veelal ook een verschuldigdheid van omzetbelasting bij invoer. De wijze van heffing van omzetbelasting bij invoer kan echter verschillen van de wijze van heffing van een douaneschuld (artikel 22 en 23 wet OB).

Basisregel is dat de heffing van de omzetbelasting op dezelfde manier gebeurt als de heffing van het invoerrecht (artikel 22 wet OB). Daarop is echter een belangrijke uitzondering. Op grond van artikel 23 van de Wet op de omzetbelasting 1968 wordt de heffing van omzetbelasting bij invoer onder voorwaarden verlegd naar de binnenlandse omzetbelastingaangifte van de ondernemer voor wie de goederen bij de invoer bestemd zijn.

De verlegde omzetbelasting moet worden opgenomen in de binnenlandse OB-aangifte van de ondernemer voor wie de goederen bestemd zijn (of die van de fiscale eenheid als de verlegging aan deze fiscale eenheid is toegekend). Om dit te bereiken licht de Douane de ondernemer in over het feit dat hij omzetbelasting is verschuldigd en dat hij deze omzetbelasting in zijn aangifte moet verwerken.

5.1 tweede lid onder d

8.3.4 Tenaamstelling UTB's

Een juiste tenaamstelling van de UTB lijkt eenvoudig, maar bij naamswijzigingen, fusies, omzettingen, bedrijfsbeëindiging, etc. kan dit toch zeer moeilijk zijn. Het voert in het kader van deze handreiking te ver om dit onderwerp hier volledig uit te diepen. Onderstaand wordt ingegaan op een aantal specifieke situaties. Neem bij vragen contact op met een medewerker van de kennisinfrastructuur.

Let op!

De officiële tenaamstelling moet worden gebruikt die in het Handelsregister wordt vermeld. Dus geen handelsnaam. Bij eenmanszaken altijd de naam van de natuurlijke persoon vermelden, dus ook hier geen handelsnamen.

Moedermaatschappij/dochtermaatschappij

Als een aangifte is gedaan door een dochtermaatschappij dan moet ook de UTB aan die dochtermaatschappij worden opgelegd. Er zal niet snel sprake zijn van medeaansprakelijkheid van de moedermaatschappij. Voor de stelling dat handelingen van de dochtermaatschappij altijd dienen te worden toegerekend aan de moedermaatschappij is in ieder geval geen steun te vinden in het recht. Het douanerecht kent niet het begrip fiscale eenheid, op grond waarvan zelfstandige (rechts)personen tezamen als één ondernemer worden aangemerkt (Gerechtshof Amsterdam d.d. 1-6-2004, zaak nr: 02/01378 DK).

Omzetting van eenmanszaak in BV

In deze situatie moet een splitsing worden gemaakt. De BV heeft immers een ander EORI-nummer dan de eenmanszaak. Eén UTB gaat naar de natuurlijk persoon voor de aangiften die zijn gedaan door de eenmanszaak tot het moment van de omzetting en één UTB gaat naar de BV voor de aangiften die na de omzetting door de BV zijn gedaan.

Naamsverandering

Een naamsverandering heeft geen rechtsgevolgen. Het blijft dezelfde (rechts)persoon, het EORI-nummer blijft ook hetzelfde. Voor de tenaamstelling van de UTB dient de naam te worden gebruikt, die de (rechts)persoon voert op het moment van verzending van de UTB. Dat geldt ook als ten tijde van het indienen van de aangifte nog een andere naam gold. In dat geval kunnen onnodige discussies worden voorkomen door onder of achter de nieuwe naam de zinsnede op te nemen "voorheen ...<oude naam>...".

Vennootschap onder firma

Wanneer een aangifte is gedaan door een v.o.f. wordt ook de UTB gericht aan die v.o.f., mits de betrokken vennoot handelt binnen de doelstelling van die v.o.f. en zijn bevoegdheid in dat kader niet heeft overschreden. Is dat wel het geval, hetgeen uit de feiten van het onderzoek zal moeten blijken, dan wordt de UTB gesteld op naam van de betrokken vennoot.

Bedrijfsfusie/ontbinding en vereffening

Bedrijfsfusie houdt in dat de ene rechtspersoon wordt ontbonden (geliquideerd), waarna alle activa en passiva aan de fusiepartner worden overgedragen. De ene fusiepartner blijft dus als rechtspersoon bestaan, de ander wordt opgeheven. Volgens artikel 2:19, lid 5 BW blijft de ontbonden rechtspersoon voortbestaan voor zover dit voor de vereffening van zijn vermogen nodig is. De rechtspersoon is dan 'in liquidatie'. Is de vereffening beëindigd, dan houdt de rechtspersoon op te bestaan (lid 6 van het genoemde artikel). Als daarna toch nog een schuldeiser opkomt, kan de rechtbank op verzoek van een belanghebbende de vereffening heropenen; in dat geval herleeft de rechtspersoon (artikel 2:23c BW). Wanneer een UTB moet worden opgelegd aan de rechtspersoon 'in liquidatie', neem dan altijd eerst contact op met de ontvanger.

Juridische fusie

Dit is een door de wet vastgestelde fusievorm (artikel 2:308 e.v. BW) waarbij de ene rechtspersoon het vermogen 'onder algemene titel' verkrijgt van de andere. Het komt ook voor dat een nieuw opgerichte rechtspersoon onder algemene titel het vermogen van alle fusiepartners verkrijgt. De fusie geschiedt bij notariële akte. Door het van kracht worden van de fusie houden de fuserende rechtspersonen op te bestaan, m.u.v. de verkrijgende rechtspersoon. In deze situatie wordt de UTB op naam gesteld van de fuserende rechtspersonen en worden verzonden per adres van de verkrijgende rechtspersoon (die moet als verkrijger onder algemene titel immers betalen).

Bij faillissement

Of sprake is van faillissementsschuld dan wel boedelschuld is afhankelijk van het tijdstip dat het belastbare feit zich heeft voorgedaan en niet het tijdstip van formalisering van de belastingschuld. Heeft het belastbare feit plaatsgevonden vóór de faillietverklaring dan wordt de hieruit voortvloeiende belastingschuld door middel van een vordering ter verificatie aangemeld. In een faillissement vallen de belastingschulden voor zover zij materieel zijn en ontstaan vóór de dag van de faillietverklaring. Deze worden derhalve als faillissementsschulden aangemerkt. Heeft het belastbare feit plaatsgevonden na de faillietverklaring, dan kan sprake zijn van een boedelschuld. In ieder geval is dit zo als de belastingschuld is ontstaan als gevolg van het handelen

of toedoen (en wellicht ook het kennelijk nalaten) van de curator. Maar ook als de belastingschuld samenhangt of voortvloeit met/uit verbintenissen van de failliet waardoor de boedel is gebaat, is sprake van een boedelschuld. Het kenmerkende van boedelschulden is, dat zij onmiddellijk uit de boedel moeten worden voldaan en dat zij niet ter verificatie behoeven te worden ingediend. Informatie over de wijze van tenaamstelling en verzending UTB's (en alle overige correspondentie) is te vinden in het memo Surseance & Faillissement.

9 Versiebeheer

Versie	Datum	Aangeboden aan	Aanpassingen
Afzonderlijke hoofdstukken en de tabel	2 november 2020	H 0 t/m H2 aangeboden aan coördinatiegroepen HHB toezicht en formeel recht	Tussentijdse opmerkingen zijn verwerkt.
	12 februari 2021	H0 t/m H3 aangeboden aan coördinatiegroep HHB toezicht	
	26 maart 2021	H0 t/m H4 aangeboden aan coördinatiegroep HHB toezicht	
	7 juli 2021	H0 t/m H5 aangeboden aan coördinatiegroep HHB toezicht	
	29 augustus 2021	H0 t/m H6 aangeboden aan coördinatiegroep HHB toezicht	
	27 oktober 2021	H0 t/m H7 aangeboden aan coördinatiegroep HHB toezicht DLK Cluster toezicht	
0.93	21 februari 2022	DLK HHB clusters/ coördinatiegroepen: • accijns • formaliteiten en bijzondere regelingen • formeel Recht • heffing • toezicht • VGEM 5.1 tweede lid onder e	Opmerkingen verwerkt
0.95	18 augustus 2022	MT HHB DLK HHB cluster Toezicht Coördinatiegroep HHB toezicht	
0.95	1 september 2022	RG HHB	
1.0	7 september 2022	Publicatie DouaneNet	

Bijlage 1

Tabel Rollen in de aangifte en gevolgen voor de CNI

Situatie	Indiener	Aangever	Schuldenaar	Controle bij	Aankondiging bij	Rapport naar	Mededeling voornemen en UTB naar
			Let op! Als een andere partij gegevens heeft verstrekt en <u>wist of redelijkerwijs had moeten weten</u> dat die gegevens onjuist waren, dan kan ook die partij medeschuldenaar zijn.			Let op! Als er een medeschuldenaar is dan moet een mededeling voornemen met motivering van bevindingen naar de medeschuldenaar plaatsvinden. Houd rekening met de geheimhoudingsvoorschriften.	
In eigen naam en voor eigen rekening Importeur doet zelf de invoeraangifte. De importeur is <i>in Nederland</i> gevestigd.	Importeur	Importeur	Aangever	Aangever	Aangever	Aangever	Aangever Medeschuldenaar, als die er is.
In eigen naam en voor eigen rekening Een andere, veelal de douanevertegenwoordiger, doet de invoeraangifte in eigen naam en voor eigen rekening in opdracht van een importeur. De importeur is <i>in Nederland</i> gevestigd.	Douane-vertegenwoordiger	Douane-vertegenwoordiger	Aangever De importeur is de opdrachtgever en is mogelijk medeschuldenaar.	Importeur Aangezien de administratie van de importeur veel relevante informatie bevat zal een groot deel van de controle waarschijnlijk worden uitgevoerd bij de importeur.	Importeur Aankondiging bij de importeur en een informerende brief naar de aangever.	Importeur <i>Houd in deze situatie in het bijzonder rekening met de geheimhoudingsvoorschriften.</i>	Aangever De importeur kan medeschuldenaar zijn.
In eigen naam en voor eigen rekening Een ander, veelal de douanevertegenwoordiger, doet de invoeraangifte in eigen naam en voor eigen rekening in opdracht van een importeur. De importeur is <i>niet in Nederland</i> gevestigd. Vaak zal douanevertegenwoordiger ook fiscaal vertegenwoordiger voor de btw zijn (algemeen of beperkt fiscaal vertegenwoordiger).	Douane-vertegenwoordiger	Douane-vertegenwoordiger	Aangever De importeur is de opdrachtgever en is mogelijk medeschuldenaar. De fiscaal vertegenwoordiger kan ook medeschuldenaar zijn.	Aangever Ook bij de fiscaal vertegenwoordiger voor de btw kan informatie verzameld worden als dit een ander is dan de aangever. Overweeg een WZB.	Aangever	Aangever	Aangever De importeur/ fiscaal vertegenwoordiger kan medeschuldenaar zijn.

Situatie	Indiener	Aangever	Schuldenaar	Controle bij	Aankondiging bij	Rapport naar	Mededeling voornemen en UTB naar
Directe vertegenwoordiging (code 2) Importeur doet de invoeraangifte via een direct vertegenwoordiger. De importeur is in Nederland gevestigd.	Douane-vertegenwoordiger	Importeur (vertegenwoordigde)	Aangever De douanevertegenwoordiger kan medeschuldenaar zijn.	Aangever Zo nodig aanvullende informatie verzamelen bij andere partijen (m.n. bij de douanevertegenwoordiger).	Aangever	Aangever	Aangever De douanevertegenwoordiger kan medeschuldenaar zijn.
Directe vertegenwoordiging (code 2) Importeur doet de invoeraangifte via een direct vertegenwoordiger. De importeur is niet in Nederland, maar elders in de Unie gevestigd. Vaak zal douanevertegenwoordiger ook fiscaal vertegenwoordiger voor de btw zijn (algemeen of beperkt fiscaal vertegenwoordiger).	Douane-vertegenwoordiger	Importeur (vertegenwoordigde)	Aangever De douanevertegenwoordiger kan medeschuldenaar zijn. De fiscaal vertegenwoordiger kan ook medeschuldenaar zijn.	De controle vindt plaats bij de douanevertegenwoordiger (de indiener) of de fiscaal vertegenwoordiger voor de btw. Zo nodig aanvullende informatie verzamelen bij andere partijen (douanevertegenwoordiger of fiscaal vertegenwoordiger voor de btw). Overweeg een WZB.	Douanevertegenwoordiger (de indiener) of de fiscaal vertegenwoordiger voor de btw, afhankelijk waar de controle plaatsvindt.	De partij van wie de administratie is gecontroleerd: de douane-vertegenwoordiger of fiscaal vertegenwoordiger voor de btw. <i>Houd in deze situatie in het bijzonder rekening met de geheimhoudingsvoorschriften.</i>	Aangever De douanevertegenwoordiger kan medeschuldenaar zijn. Alleen als sprake is van een UTB wordt een mededeling voornemen naar de aangever verstuurd.
Indirecte vertegenwoordiging (code 3) Importeur (vertegenwoordigde) doet de invoeraangifte via een indirect vertegenwoordiger. De importeur is in Nederland gevestigd.	Douane-vertegenwoordiger	Douane-vertegenwoordiger	Aangever en importeur Beide partijen zijn schuldenaar.	Importeur Aangezien de administratie van de importeur veel relevante informatie bevat en daarom vindt de controle hier plaats. Zo nodig aanvullende informatie verzamelen bij de douanevertegenwoordiger.	Importeur Aankondiging bij de importeur en een informerende brief naar de aangever.	Importeur <i>Houd in deze situatie in het bijzonder rekening met de geheimhoudingsvoorschriften.</i>	Aangever en importeur Beide partijen zijn schuldenaar. Als sprake is van een UTB dan ontvangt elke schuldenaar een UTB met hetzelfde nummer, maar een ander sub-nummer.
Indirecte vertegenwoordiging (code 3) Importeur doet de invoeraangifte via een indirect vertegenwoordiger. De importeur is niet in Nederland gevestigd. Vaak zal douanevertegenwoordiger ook fiscaal vertegenwoordiger voor de btw zijn (algemeen of beperkt fiscaal vertegenwoordiger).	Douane-vertegenwoordiger	Douane-vertegenwoordiger	Aangever en importeur Beide partijen zijn schuldenaar.	Aangever Zo nodig aanvullende informatie verzamelen bij andere partijen (fiscaal vertegenwoordiger voor de btw). Overweeg een WZB.	Aangever	Aangever	Aangever en importeur Beide partijen zijn schuldenaar. Als sprake is van een UTB dan ontvangt elke schuldenaar een UTB met hetzelfde nummer, maar een ander sub-nummer.